

Bruxelles, 16. svibnja 2025.
(OR. en)

8983/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0236 (COD)**

**SIMPL 29
ANTICI 34
AGRI 194
AGRIFIN 46
AGRIORG 55
AGRISTR 18
AGRILEG 78
FIN 521
CODEC 603**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	15. svibnja 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 236 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115 u pogledu sustava uvjetovanosti, vrsta intervencija u obliku izravnih plaćanja, vrsta intervencija u određenim sektorima i području ruralnog razvoja te godišnjih izvješća o uspješnosti i Uredbe (EU) 2021/2116 u pogledu upravljanja podacima i interoperabilnosti, suspenzija plaćanja povezanih s godišnjim poravnanjem s obzirom na uspješnost te kontrola i kazni

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 236 final.

Priloženo: COM(2025) 236 final

Bruxelles, 14.5.2025.
COM(2025) 236 final

2025/0236 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115 u pogledu sustava uvjetovanosti, vrsta intervencija u obliku izravnih plaćanja, vrsta intervencija u određenim sektorima i području ruralnog razvoja te godišnjih izvješća o uspješnosti i Uredbe (EU) 2021/2116 u pogledu upravljanja podacima i interoperabilnosti, suspenzija plaćanja povezanih s godišnjim poravnanjem s obzirom na uspješnost te kontrola i kazni

{SWD(2025) 236 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

- Razlozi i ciljevi prijedloga**

Opći kontekst prijedloga

U političkim smjernicama predsjednice von der Leyen za Komisiju za razdoblje 2024. – 2029.¹ utvrđen je plan za održivo blagostanje. U planu se ističe potreba za poticanjem konkurentnosti kako bi se stvorile prilike, potaknule inovacije i podržao rast u Europskoj uniji (EU).

Izvršće Marija Draghija „Budućnost europske konkurentnosti”² ukazuje na skupa regulatorna opterećenja koja posebno utječu na MSP-ove zbog prekomjernih obveza izvješćivanja, nedostatka ulaganja i nepovoljnih uvjeta za poticanje privatnih ulaganja. U izvješću se zagovara koordiniran rad na smanjenju tih skupih regulatornih opterećenja, neovisno o tome jesu li to manji, kumulativni koraci, odvažne mjere na razini EU-a ili veća supsidijarnost.

Kako bi se preporuke iz izvješća pretvorile u strateški plan, u Komisijinu Kompasu za konkurentnost³ navodi se pet horizontalnih čimbenika koji obuhvaćaju sve politike i sektore. To uključuje sustavno pojednostavnjenje kako bi se smanjilo regulatorno opterećenje, među ostalim jednostavnijim, bržim i lakšim postupcima za pristup sredstvima EU-a. U Kompasu se ističe bliska povezanost s digitalizacijom radi boljeg upravljanja podacima te smanjenja troškova usklađivanja i administracije.

U Komunikaciji „Jednostavnija i brža Europa”⁴ predlaže se novi način rada između institucija EU-a, država članica i dionika u duhu partnerstva i suradnje kako bi se pojednostavnila pravila EU-a, smanjilo regulatorno opterećenje i poboljšao način izrade i provedbe pravila. Komunikacijom se utvrđuje cilj smanjenja administrativnog opterećenja koje proizlazi iz pravila EU-a za najmanje 25 % za sva poduzeća i 35 % za MSP-ove do kraja 2029.

Kako je Komisija istaknula u Europskoj strategiji za Uniju pripravnosti⁵ od 26. ožujka 2025., pandemija bolesti COVID-19 i nedavni geopolitički događaji pokazali su da u gospodarstvu Unije i njezinu društvu u cjelini može doći do velikih poremećaja zbog značajnih kritičnih događaja, kao što su oružani sukobi ili hibridne prijetnje, te da je potrebno pripremiti se za sprečavanje takvih prijetnji i reagiranje na njih. Komisija je svjesna ozbiljnih izazova koje bi oružani sukob na državnom području države članice ili ozbiljna sabotaza infrastrukture, primjerice, za vodoopskrbu mogli predstavljati za poljoprivrednike koji posluju na predmetnom području. S tim u vezi Komisija podsjeća da bi, kako je objašnjeno u Komunikaciji o višoj sili i izvanrednim okolnostima iz Uredbe

¹ [Izbor za Europu, Političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju 2024. – 2029.](#)

² [Draghi, M., The future of European competitiveness \(Budućnost europske konkurentnosti\), rujan 2024.](#)

³ [Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, COM\(2025\) 30 final: Kompas konkurentnosti za EU.](#)

⁴ [Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, COM\(2025\) 47 final: Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavnjenju.](#)

⁵ [Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija o Europskoj strategiji za Uniju pripravnosti, 26.3.2025. JOIN\(2025\) 130 final.](#)

(EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome od 30. svibnja 2024.⁶, koncept više sile mogao obuhvaćati i situacije koje nisu posebno navedene u članku 3. te uredbe, kao što su oružani sukob ili sabotaža infrastrukture na državnom području države članice, pod uvjetom da su ispunjeni relevantni uvjeti. Viša sila stoga može osloboditi poljoprivrednike koji posluju na području na koje se ti događaji odnose od pravnih posljedica koje bi, u skladu s primjenjivim pravilima, obično proizišle iz nepoštovanja obveza.

Bliska suradnja i dijalog među institucijama EU-a, poljoprivrednicima i drugim dionicima u poljoprivredno-prehrambenom sektoru na svim razinama temeljno je načelo „Vizije za poljoprivredu i hranu”⁶. Priznajući ključnu ulogu poljoprivrednika u društvu, Vizijom se nastoji povećati konkurentnost i privlačnost poljoprivredno-prehrambenog sektora. Nadovezujući se na strateški dijalog o budućnosti poljoprivrede u EU-u⁷, navode se uvjeti potrebni za napredak tog sektora i nastavak pružanja brojnih koristi društvu sad i do 2040. Pojednostavnjenje, istraživanje, inovacije i digitalizacija utvrđeni su kao ključna područja za postizanje tih ciljeva.

Kako bi se potaknule inovacije i održivost u poljoprivrednim praksama, u Viziji se ističe da su „poljoprivrednici poduzetnici i pružatelji usluga, koji ne bi trebali snositi nepotrebno birokratsko ili regulatorno opterećenje”. Za postizanje te Vizije i raznolikosti sektora te smanjenje administrativnog opterećenja potrebno je primjenjivati prilagođene pristupe, a ne univerzalna rješenja, provjeravati stvarno stanje zakonodavstva EU-a i uvesti pojednostavnjenja omogućena novim tehnologijama, kao što je automatizirano izvješćivanje. Jednako je važno postići pravu ravnotežu između regulatornih politika i politika koje se temelje na poticajima. U Viziji se prepoznaju specifične potrebe manjih poljoprivrednih gospodarstava, ističe se potreba za minimalnim administrativnim opterećenjem i lakšim načinima pristupa potpori iz zajedničke poljoprivredne politike (ZPP). Ta i neka druga poljoprivredna gospodarstva često su u nepovoljnom položaju kad je riječ o pristupu financiranju i korištenju tih sredstava, što otežava njihovu sposobnost ulaganja, inovacija i razvoja.

U razdoblju 2023. – 2027. poljoprivrednicima se u okviru ZPP-a pruža potpora putem nacionalnih strateških planova u okviru ZPP-a (planovi u okviru ZPP-a, planovi) koje države članice izrađuju na temelju zajedničkog okvira EU-a za suočavanje s gospodarskim, okolišnim i socijalnim izazovima. Tim se pristupom potiče supsidijarnost u upravljanju ZPP-om, kao i usmjerenost politike na uspješnost, što omogućuje integrirane i usmjerene odgovore na izazove u poljoprivredi na državnim područjima država članica. U okviru tog pristupa države članice igraju važnu ulogu u održavanju administrativnog opterećenja za poljoprivrednike ograničenim i proporcionalnim.

Nakon što su odobreni 2022., od 2023. provedeno je 28 planova u okviru ZPP-a kojima se pruža izravna potpora dohotku poljoprivrednicima, financiranje programa zaštite okoliša, pomoć za ulaganja, inovacije, zadovoljavanje specifičnih potreba određenih poljoprivrednih sektora i ruralni razvoj. U planovima se detaljno opisuju zahtjevi, intervencije i ciljne vrijednosti za deset posebnih ciljeva ZPP-a, čiji se napredak mjeri zajedničkim pokazateljima. Planovi imaju važnu ulogu u održavanju prihoda poljoprivrednika, a olakšavaju prijelaz poljoprivrede EU-a na održivi poljoprivredni model te jamče sigurnost opskrbe hranom i vitalnost ruralnih područja.

ZPP se temelji na uspostavljenom okviru za prikupljanje povratnih informacija dionika i raspravu o njima preko stručnih skupina i skupina za građanski dijalog za međusektorske, tematske i sektorske forume. Mreža ZPP-a okuplja poljoprivrednike i druge organizacije, uprave, istraživače,

⁶ [30. svibnja 2024. COM\(2024\) 225 final EUR-Lex](#)

poduzetnike i druge stručnjake radi razmjene znanja i informacija, poticanja uzajamnog učenja i dijeljenja uspješnih primjera iz prakse. Okvir upravljanja u planovima u okviru ZPP-a, uključujući odbore za praćenje, omogućuje sudjelovanje dionika na razini država članica.

Poseban kontekst i ciljevi

Prva godina provedbe planova podudarala se s početkom ruske agresije na Ukrajinu, koja je u međuvremenu znatno utjecala na tržišta i promijenila širi kontekst poljoprivredne politike EU-a. Istodobno su prirodne katastrofe, nepovoljne klimatske prilike ili drugi katastrofalni događaji znatno utjecali na proizvodnju mnogih poljoprivrednika u EU-u.

Nakon raširenih prosvjeda poljoprivrednika početkom 2024. i rasprava u Europskom vijeću o izazovima s kojima se suočava poljoprivredni sektor te povratnih informacija institucija EU-a i dionika o prvoj godini provedbe planova u okviru ZPP-a, Komisija je predložila niz ciljanih prilagodbi pravnog okvira ZPP-a⁷. Tim se prilagodbama pravni okvir EU-a nastojalo bolje uskladiti sa stvarnim stanjem na poljoprivrednim gospodarstvima, poboljšati upravljanje planovima u državama članicama i smanjiti opterećenje poljoprivrednika zbog kontrola.

Rasprava o pojednostavnjenju ZPP-a nastavila se 2025. na temelju uvida iz 2024., što je bila druga godina provedbe planova. Ministri i ministrice poljoprivrede EU-a sastali su se 27. siječnja 2025. i pozvali na daljnje pojednostavnjenje. Ti pozivi općenito su ukazali na potrebu za poboljšanjem konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava u EU-u, smanjenjem opterećenja za poljoprivrednike i javne uprave te učinkovitijom dodjelom ograničenih sredstava kako bi se zadovoljili promjenjivi zahtjevi. Pokazali su i da su zbog složene provedbe i upravljanja određene mogućnosti koje proizlaze iz ZPP-a i dalje nedovoljno iskorištene. Posebne okolnosti, prakse i potrebe određenih skupina poljoprivrednika također nisu uvijek dobro prepoznate, što može dovesti do preklapanja obveza.

Predloženim prilagodbama u zakonodavstvu o ZPP-u Komisija nastoji poboljšati njegovu provedbu pružanjem brzog i odlučnog odgovora na utvrđena pitanja i nove izazove. Time bi države članice trebale dobiti veću fleksibilnost te bi se opterećenje za poljoprivrednike trebalo smanjiti kako bi iskoristili sve mogućnosti ZPP-a i kako bi ZPP i dalje doprinosio tranziciji europske poljoprivrede.

U Viziji za poljoprivredu i hranu navedena su ključna područja postojećeg poljoprivrednog zakonodavnog okvira koja je potrebno prilagoditi (dok su druga, dalekosežnija pitanja predviđena za rasprave u kontekstu ZPP-a nakon 2027.). U ovom se prijedlogu uzima u obzir sljedeće:

- Pojednostavnjenje i racionalizacija zahtjeva na poljoprivrednim gospodarstvima radi bolje prilagodbe različitim situacijama i različitim poljoprivrednim praksama. To će se, na primjer, provesti prilagodbom okvira uvjetovanosti ZPP-a praksama ekoloških poljoprivrednika, omogućavanjem plaćanja po stoci i košnicama za obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime te ekoshema, posebno uzimajući u obzir ekološki uzgoj, osiguravanjem veće fleksibilnosti u provedbi standarda GAEC 1, 2 i 4, uz zadržavanje njihova doprinosa ciljevima kojima se uvodi mogućnost brzog plaćanja potpore u slučaju krize, i to fleksibilnijim upravljanjem rizicima za određene usjeve i vrste poljoprivrednika;

⁷ [Uredba \(EU\) 2024/1468 – HR – EUR-Lex.](#)

- Pojednostavnjenje potpore manjim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima poticanjem država članica i poljoprivrednika na širu primjenu pojednostavnjenih plaćanja. To će se, na primjer, provesti povećanjem godišnjeg ograničenja jednokratnog plaćanja za male poljoprivrednike ili podupiranjem njihova poslovnog razvoja;
- Povećanje konkurentnosti. Osim općeg pojednostavnjenja, to će se provesti pojednostavnjenjem pravila o financijskim instrumentima, standardnim mogućnostima obračuna troškova za ulaganja i proširenom financijskom pomoći za sektor voća i povrća;
- Davanje veće fleksibilnosti državama članicama u upravljanju strateškim planovima u okviru ZPP-a. To će se, na primjer, provesti uklanjanjem obveze preispitivanja plana u okviru ZPP-a koja proizlazi iz izmjena određenih pravnih akata EU-a, ukidanjem mehanizma godišnjeg poravnjenja s obzirom na uspješnost, pojednostavnjenjem procjene kvalitete integriranog administrativnog i kontrolnog sustava (IAKS), osiguravanjem veće fleksibilnosti u metodologiji za kontrole uvjetovanosti, boljim usklađivanjem pravila za izmjene između Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), propisivanjem Komisijina odobrenja samo za one izmjene koje su strateške prirode te produljenjem rokova koji se primjenjuju na godišnji pregled uspješnosti.

Pojednostavnjenje provedbe zakonodavstva neće se ograničiti na strateške planove u okviru ZPP-a.

Potrebno je naglasiti i ključnu ulogu koju će države članice imati u smislenom pojednostavnjenju na temelju prijedloga. Države članice trebale bi iskoristiti i nastojanja Komisije da osigura širi izbor za postizanje svojih ciljeva politike kako bi poljoprivrednici u potpunosti iskoristili ciljeve pojednostavnjenja iz ovog prijedloga.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Predložene izmjene u skladu su s općom filozofijom temeljnih akata ZPP-a koji su trenutačno na snazi, odnosno uredbi (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116. Stoga je prijedlog u skladu s postojećom politikom.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlogom se prilagođava niz odredbi uredbi (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116 koje su trenutačno na snazi, za koje se smatralo da su u skladu s drugim politikama EU-a, te se dodaju nove odredbe u skladu s općom filozofijom postojećih temeljnih akata ZPP-a. Prijedlog je stoga u skladu s drugim politikama EU-a jer se njime ne uvode suštinski novi elementi u postojeće politike.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova je članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) jer se prijedlogom nastoje izmijeniti Uredba (EU) 2021/2115 i Uredba (EU) 2021/2116.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

UFEU-om je predviđeno da EU i države članice dijele nadležnost za određivanje poljoprivredne politike EU-a. EU izvršava svoju nadležnost donošenjem raznih zakonodavnih akata kojima se utvrđuje i provodi ZPP EU-a kako je predviđeno člancima od 38. do 44. UFEU-a. Uredbe (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116 dio su zakonodavnog okvira EU-a za ZPP. Kako bi se ublažile određene poteškoće, omogućilo pojednostavnjenje i smanjilo administrativno opterećenje, te je uredbe potrebno izmijeniti, a to se može učiniti samo na razini EU-a.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se postojeće uredbe izmjenjuju samo u onoj mjeri u kojoj je to izričito potrebno za postizanje prethodno navedenih ciljeva. Njime se smanjuje administrativno opterećenje država članica i poljoprivrednika te se dodaju novi elementi samo u mjeri u kojoj je to nužno kako bi se postojeće uredbe prilagodile prethodno navedenim ciljevima.

- **Odabir instrumenta**

S obzirom na to da su izvorni zakonodavni akti uredbe Europskog parlamenta i Vijeća, izmjene se također moraju donijeti u obliku uredbe Europskog parlamenta i Vijeća u okviru redovnog zakonodavnog postupka.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Prijedlog je odgovor na očekivanja poljoprivredne zajednice i opetovane pozive Vijeća i država članica da se što prije riješe administrativna opterećenja i uska grla u zakonodavnom okviru ZPP-a.

U pripremi ovog prijedloga Komisija je preispitala podnesak nacionalnih uprava, odbora COMAGRI Europskog parlamenta i predstavnika poljoprivrednika koji je dostavljen 2024. i koji je sadržavao više od 500 pojedinačnih prijedloga. Ispitala je i više od 400 prijedloga koje su države članice dostavile nakon rasprave održane 27. siječnja 2025. na sastanku Vijeća AGRIFISH. Ti su prijedlozi obuhvaćali širok raspon političkih, provedbenih, organizacijskih i gospodarskih pitanja povezanih sa ZPP-om i zakonodavstvom izvan ZPP-a.

Komisija je razmotrila i povratne informacije nakon rasprava o provedbi strateških planova u okviru ZPP-a u stručnim skupinama Komisije i mreži ZPP-a te spontanijim doprinosa raznih skupina dionika, uključujući organizacije poljoprivrednika i nevladine organizacije za zaštitu okoliša.

Sastanak Skupine za građanski dijalog o strateškim planovima u okviru ZPP-a i horizontalnim pitanjima sazvan je 24. ožujka 2025. kako bi se raspravljalo o mogućim mjerama pojednostavnjenja. Na tom su sastanku sudionici razmijenili ideje o pojednostavnjenju zakonodavstva o ZPP-u i u širem smislu zakonodavstva EU-a u područjima relevantnima za

poljoprivrednike. Razmijenili su i ideje o relevantnosti i važnosti nacionalnih provedbenih odluka u pojednostavnjenju okvira ZPP-a za poljoprivrednike i druge korisnike. Na tim sastancima, kao i u nekoliko dopisa upućenih Komisiji, određeni dionici istaknuli su da pojednostavnjenje ne smije biti štetno za ciljeve politike u području okoliša ili pravednih radnih uvjeta. Neki su istaknuli i važnost pravne sigurnosti za poljoprivrednike.

Tematska skupina mreže ZPP-a EU-a za pojednostavnjenje sastala se 2. travnja 2025. kako bi razmijenila stajališta o izazovima u provedbi koji bi se mogli ukloniti pojednostavnjenjem i prikupila primjere mjera koje su već poduzete na razini država članica i koje bi se mogle primijeniti kao dobra praksa u primjeni, praćenju, izvješćivanju i kontrolama u okviru ZPP-a.

Dodatni dokazi prikupljeni su u anketi o poljoprivrednicima, za koju je 2024. prikupljeno gotovo 27 000 odgovora o njihovu iskustvu i percepciji o podnošenju zahtjeva za potporu u okviru ZPP-a i povezanim obvezama. Ta anketa, zajedno s naknadnim detaljnim razgovorima s uzorkom ispitanika te anketama i razgovorima s drugim korisnicima ZPP-a i dionicima na razini EU-a i država članica, poslužila je kao temelj za studiju o pojednostavnjenju i administrativnom opterećenju za poljoprivrednike i druge korisnike u okviru ZPP-a.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

U prijedlogu se uzimaju u obzir nalazi i rezultati vanjske studije o pojednostavnjenju i administrativnom opterećenju za poljoprivrednike i druge korisnike u okviru ZPP-a koja je provedena 2024. – 2025.⁸ Studija obuhvaća i analizira perspektivu korisnika i savjetodavnih službi o ključnim izvorima administrativnog opterećenja i poteškoćama povezanim s ispunjavanjem zahtjeva povezanih s provedbom ZPP-a za razdoblje 2023. – 2027.; procjenjuje opterećenje za korisnike te utvrđuje opterećenje koje proizlazi iz zakonodavstva ZPP-a na razini EU-a i opterećenje povezano s provedbenim odlukama država članica i mogućom prekomjernom regulacijom; donosi zaključke o najvažnijim mjerama/područjima pojednostavnjenja iz perspektive korisnika potpore u okviru ZPP-a.

- **Procjena učinka**

Potpuna procjena učinka nije se mogla izraditi jer je trebalo hitno predložiti mjere za rješavanje utvrđenih problema. Međutim, Komisija je pripremila radni dokument službi Komisije u kojem se ocjenjuje smanjenje administrativnih troškova.

Paketom se ZPP usmjerava na put opisan u Viziji za poljoprivredu i hranu, čime se omogućuje uravnotežen prijelaz na poboljšane poljoprivredne prakse i potiče stvaranje prilika za poslovni razvoj poljoprivrednika, posebno mladih poljoprivrednika. Državama članicama i poljoprivrednicima pruža se znatna dodatna fleksibilnost te se stvaraju uvjeti za veće iskorištavanje prilika koje nudi pravni okvir ZPP-a. Predloženim izmjenama potvrđuje se i da poticanje poljoprivrednika može biti učinkovitije od nametanja promjena obveznim zahtjevima, čime se osigurava veće prihvaćanje i poštovanje poboljšanja održivosti. Prijedlogom pojednostavnjenja zadržavaju se sve ključne sastavnice zelene strukture ZPP-a, uključujući sve standarde GAEC i instrumente potpore u okviru ZPP-a koji će se i dalje kreirati tako da nadilaze obvezne standarde.

⁸ Europska komisija, Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj (2025.): *Study on simplification and administrative burden for farmers and other beneficiaries under the CAP* (Studija o pojednostavnjenju i administrativnom opterećenju za poljoprivrednike i druge korisnike u okviru ZPP-a), poveznica: <https://eu-cap-network.ec.europa.eu/publications/study-simplification-and-administrative-burden-farmers-and-other-beneficiaries-under>

Procjena općenito upućuje na to da paket nudi prilike za znatno smanjenje opterećenja povezanog sa ZPP-om, posebno za poljoprivrednike. Međutim, opseg smanjenja troškova te postizanja koristi i njihove raspodjele uvelike će ovisiti o odlukama država članica. Države članice imaju ključnu ulogu u iskorištavanju novih prilika i postizanju konkretnog pojednostavnjenja za poljoprivrednike.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlog je posebno osmišljen kako bi se olakšalo važno pojednostavnjenje pravnog okvira ZPP-a EU-a i smanjilo administrativno opterećenje za poljoprivrednike i nacionalne uprave.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog će imati učinak na proračun zbog izmjene članka 52. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115, čime će se olakšati povećanje financijske pomoći Unije za sektorske intervencije u sektoru voća i povrća.

Financijska pomoć Unije organizacijama proizvođača u sektoru voća i povrća koju države članice odobre za provedbu operativnih programa ograničena je na određeni postotak (od 4,1 % do 5,5 %, ovisno o vrsti korisnika i ciljevima koji se nastoje postići) vrijednosti proizvodnje tih organizacija proizvođača stavljene na tržište. Predložena izmjena članka 52. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115 podrazumijeva moguće povećanje tih ograničenja za 0,5 postotnih bodova za intervencije u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti. Rashodi se mogu povećati ovisno o odabiru organizacije proizvođača. S obzirom na to da će se od 2026. svi operativni programi provoditi u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a i na temelju izvršenja sektora u financijskoj godini 2024. (1,15 milijardi EUR), procijenjeni godišnji dodatni rashodi iznose 5,75 milijuna EUR (1,15 milijardi EUR x 0,05). Kako bi iskoristile moguće povećanje, organizacije proizvođača morat će izmijeniti svoje operativne programe, što znači da financijski učinak utječe na 2026. i 2027. Svi povezani rashodi ostat će u okviru gornje granice Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP).

Nadalje, prijedlog ima nemjerljiv učinak na proračun koji proizlazi iz izmjene članka 16. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116. Predloženom izmjenom te odredbe iz financiranja u okviru pričuve za poljoprivredu isključuju se mjere kojima se pruža potpora poljoprivrednicima pogođenima prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima. Prijedlogom se ne mijenja ukupni iznos pričuve. Međutim, odredba bi mogla dovesti do nižih rashoda u okviru pričuve ako se ne upotrebljava za mjere protiv tržišnih poremećaja (članak 219. Uredbe (EU) br. 1308/2013), mjere koje se odnose na bolesti životinja i organizme štetne za bilje te gubitak povjerenja potrošača (članak 220. Uredbe (EU) br. 1308/2013), druge mjere za rješavanje posebnih problema (članak 221. Uredbe (EU) br. 1308/2013) ili sporazume i odluke u razdoblju ozbiljne neravnoteže tržišta (članak 222. Uredbe (EU) br. 1308/2013) (potonje podliježu donošenju u Europskom parlamentu i Vijeću te stupanju na snagu povezane odredbe u Komisijinu prijedlogu izmjene Uredbe (EU) br. 1308/2013 (COM(2024) 577 final). Budući da se ne može unaprijed predvidjeti koje će iznimne okolnosti biti prihvatljive za potporu u obliku izvanrednih mjera, taj se učinak na proračun ne može kvantificirati. Predložena izmjena mogla bi imati učinak (ako predložene izmjene dotad stupe na snagu) najranije 16. listopada 2025., odnosno u financijskoj

godini 2026., s obzirom na to da su za sektore pogođene nepovoljnim klimatskim prilikama i prirodnim katastrofama sredstva već dodijeljena u okviru pričuve za 2025.⁹ Svi povezani rashodi ostat će u okviru gornje granice Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP).

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Kako je utvrđeno u članku 128. Uredbe (EU) 2021/2115 okvir uspješnosti uspostavlja se u sklopu zajedničke nadležnosti država članica i Komisije. Okvirom uspješnosti omogućuje se izvješćivanje, praćenje i evaluacija uspješnosti strateških planova u okviru ZPP-a tijekom njihove provedbe. U ovom je prijedlogu taj okvir neznatno izmijenjen zbog prilagodbe pokazatelja ostvarenja zbog uvođenja kriznih mjera. Dodaje se i novi zahtjev za izvješćivanje za države članice u novom članku 13.a Uredbe (EU) 2021/2116.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo (pravni tekst je uredba).

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Komisija predlaže sljedeće izmjene dviju uredbi o ZPP-u:

Definicije okvira: Iskustvo s provedbom definicije trajnih travnjaka pokazalo je da je njezina primjena otežana za poljoprivredne sustave s dugim plodoredom, posebno u borbi protiv korova. Stoga se odredba povezana s tom definicijom mijenja kako bi države članice mogle odlučiti produljiti rok s pet na sedam godina prije nego što definicija trajnih travnjaka počne proizvoditi učinke na površinu travnjaka.

Sustav uvjetovanosti: Iskustvo stečeno primjenom sustava uvjetovanosti u razdoblju 2023. – 2024. pokazuje da je potrebna daljnja prilagodba. Trebalo bi pojasniti međusobnu povezanost nacionalnih pravila i zahtjeva u standardima GAEC kako bi se državama članicama omogućila veća fleksibilnost u usklađivanju različitih zahtjeva. S obzirom na zahtjeve iz Uredbe (EU) 2018/848¹⁰ i poljoprivredne prakse koje se provode u ekološkom sektoru, poljoprivrednike certificirane na temelju te Uredbe trebalo bi smatrati usklađenima s određenim standardima GAEC, uz standard GAEC 7. Prema nedavnoj metaanalizi koju je proveo Alvarez 2021.¹¹, ekološki sustavi znatno se oslanjaju na prakse kao što su plodored, višestruki uzgoj, zadržavanje ostataka usjeva, nepostojanje obrade tla ili minimalna obrada tla, upotreba životinjskog i zelenog gnojiva, organski otpad izvan poljoprivrednog gospodarstva i aspekti biološke kontrole štetnih organizama kako bi se održala produktivnost tla, osigurala opskrba biljnim hranjivim tvarima i kontrolirali štetni organizmi. Te su prakse korisne i za zaštitu i očuvanje tla i za zaštitu riječnih tokova od onečišćenja i otjecanja. Primjena standarda GAEC 1, kojim se nastoji održavati omjer trajnih travnjaka trebala bi postati

⁹ PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/441 od 6. ožujka 2025. o utvrđivanju hitne financijske potpore za poljoprivredne sektore pogođene nepovoljnim klimatskim prilikama i elementarnim nepogodama u Španjolskoj, Hrvatskoj, Cipru, Latviji i Mađarskoj u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L, 2025/441, 10.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/441/oj).

¹⁰ [Uredba 2018/848 – HR – EUR-Lex](#)

¹¹ Alvarez, R., (2021) Comparing Productivity of Organic and Conventional Farming Systems: A Quantitative Review: <https://doi.org/10.1080/03650340.2021.1946040>.

fleksibilnija povećanjem mogućeg smanjenja trajnih travnjaka koji ne dovode do prenamjene trajnih travnjaka s 5 % na 10 % kako bi se uzele u obzir strukturne promjene poljoprivrednih gospodarstava, posebno u sektoru stočarstva. Trebalo bi pojasniti i primjenu standarda GAEC 4, kojim se riječni tokovi nastoje zaštititi od onečišćenja i otjecanja kako bi se državama članicama pružila prilika da bolje usklade definiciju vodotokova s definicijom vodotokova utvrđenom u nacionalnom zakonodavstvu, pod uvjetom da je ta definicija u skladu s glavnim ciljem tog standarda GAEC, kako bi se, među ostalim, izbjeglo isključivanje iz definicije vodotokova manjih vodotokova koji bi mogli prenositi onečišćenje nizvodno, a možda i preko granica u druge države članice. Pojednostavnjena je i metoda kontrole poštovanja zahtjeva uvjetovanosti. S obzirom na to da je poljoprivredna površina kojom upravljaju mali poljoprivrednici koji primaju plaćanja na temelju članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115 ograničena, iako čine znatan udio poljoprivrednika u Uniji, administrativni troškovi trebali bi se smanjiti i za države članice i za male poljoprivrednike tako da ih se izuzme iz primjene sustava uvjetovanosti.

Izravna plaćanja: Iskustvo stečeno tijekom provedbe pokazuje da mnoge države članice nisu iskoristile plaćanje za male poljoprivrednike (članak 28. Uredbe (EU) 2021/2115), koje se sastoji od jednokratnog plaćanja i jednostavnijeg postupka podnošenja zahtjeva. Stoga se prijedlogom najveći jednokratni iznos za poljoprivrednike koji sudjeluju u programu povećava na 2500 EUR. Osim toga, predlaže se da se državama članicama omogući da poljoprivrednicima koji primaju jednokratno plaćanje dopuste da se prijave za plaćanja u okviru ekoshema.

Ekosheme i obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime: Kako bi se mogli pokriti troškovi povezani s provedbom standarda GAEC 2, kojim se nastoje očuvati tresetišta i močvarna područja, a koji se ovim prijedlogom ne mijenja, države članice trebale bi imati mogućnost isključiti taj GAEC iz osnovnog scenarija za ekosheme i obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime. A ako države članice tako odluče, osobito radi povećanja potencijala tih područja za sekvencijalnu ugljika, u okviru ekoshema može se nastaviti pružati potpora onim praksama upravljanja močvarnim područjima i tresetištima koje nadilaze njihovu zaštitu, npr. njihova obnova ponovnim natapanjem ili provedbom paludikulture.

Nadalje, kako bi se omogućila potpora za metode ekološkog uzgoja stoke, države članice trebale bi moći potporu za obveze za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja ili njihovo zadržavanje dodijeliti u obliku godišnjeg plaćanja za uvjetna grla. Potpora za obveze kojima se poboljšavaju poljoprivredne prakse povezane s pčelarstvom također bi se trebala moći dodijeliti u obliku godišnjeg plaćanja za košnice jer je potrebno poduprijeti održive prakse pčelarskih proizvođača, a upotreba uvjetnih grla u tu svrhu nije primjerena.

Sektorske vrste intervencija: Na temelju iskustva država članica s provedbom sektorskih intervencija u sektoru voća i povrća trebalo bi proširiti mogućnost pojačane potpore kako bi se ojačao položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe u tim sektorima.

Iskustvo s **kriznim plaćanjima** pokazalo je da se pričuva za poljoprivredu uglavnom upotrebljava za suočavanje s prirodnim katastrofama i nepovoljnim klimatskim prilikama, iako je njezin glavni cilj pomoći poljoprivrednicima u slučaju poremećaja na tržištu. Stoga se predlaže da se njezina upotreba jasno ograniči na takve događaje. Osim toga, s obzirom na sve veću učestalost takvih nepovoljnih klimatskih prilika i znatne gubitke koje one uzrokuju, predlaže se izmjena pravila o izravnim plaćanjima i vrstama intervencija u području ruralnog razvoja kako bi se uspostavila dva dodatna krizna plaćanja koja bi države članice mogle mobilizirati u slučaju prirodnih katastrofa i nepovoljnih klimatskih prilika. Kako bi se izbjegao nerazmjerni učinak na druge intervencije utvrđene u planovima u okviru ZPP-a, iznosi koji će se namijeniti tim intervencijama trebali bi biti ograničeni na maksimalni postotak ukupnih godišnjih sredstava dodijeljenih za izravna plaćanja i ruralni razvoj, a ta plaćanja ne bi smjela narušavati trgovinu. Prijedlogom se iz područja primjene sustava uvjetovanosti i sustava socijalne uvjetovanosti, koji se primjenjuje na plaćanja po površini i

plaćanja po životinjama, isključuju nova dodatna krizna plaćanja u okviru izravnih plaćanja jer je njihova svrha ublažiti tešku situaciju poljoprivrednika koji trpe znatne gubitke. Kako bi se povećao mogući učinak takvih plaćanja, uvode se odredbe kojima se omogućuje plaćanje nacionalnim sredstvima.

Upravljanje rizicima: Iskustvo s provedbom pokazalo je da se članak 19. Uredbe (EU) 2021/2115, na temelju kojeg se dio izravnih plaćanja poljoprivrednicima može koristiti kao doprinos programima upravljanja rizicima, slabo primjenjuje. Osim toga, pokazalo se da pravila o izračunu gubitaka za intervencije upravljanja rizicima koje se podupiru u okviru ZPP-a nisu dobro prilagođena određenim vrstama zemljišta i kategorijama poljoprivrednika. Stoga se predlaže izmjena članaka 19. i 76. Uredbe (EU) 2021/2115 kako bi se ti programi bolje prihvaćali..

Ostale izmjene koje se odnose na vrste intervencija u području ruralnog razvoja:

- Kako bi se načela izračuna plaćanja za nedostatke specifične za određeno područje koji proizlaze iz određenih obveznih zahtjeva uskladila s promjenama povezanim sa standardom GAEC 2 i pravilima o izračunu plaćanja za ekosheme te obvezama u području poljoprivrede, okoliša i klime, države članice trebale bi moći u taj izračun uključiti nedostatke koji proizlaze iz zahtjeva u okviru standarda GAEC 2. Osim toga, za obveze upravljanja u području poljoprivrede, okoliša i klime trebala bi biti moguća plaćanja po uvjetnim grlima i plaćanja po košnici.
- Trebalo bi poticati poslovni razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava kako bi im se povećale konkurentnost i održivost, a zadržala jednostavnost plaćanja. Stoga se predlaže uvođenje posebnog plaćanja u tu svrhu. Primjenu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova, koje imaju značajan potencijal za pojednostavnjenje, trebalo bi poticati uvođenjem mogućnosti primjene pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova utvrđenih na temelju Uredbe (EU) 2021/1060 bez potrebe za dodatnim obrazloženjem.
- Iskustvo u primjeni financijskih instrumenata pokazalo je da u provedbi i kontroli treba iskoristiti sinergije između financijskih instrumenata ZPP-a i drugih financijskih instrumenata uređenih Uredbom (EU) 2021/1060, posebno kad je riječ o revizijskom tragu, nepravilnostima i financijskim ispravcima ili pravilima o prihvatljivosti za porez na dodanu vrijednost koje bi trebalo uskladiti. Osim toga, nedavno je izmijenjen opći sustav državnih potpora iz članka 3. stavka 2. Uredbe Komisije (EU) 2023/2831¹² te je potrebno na odgovarajući način uskladiti maksimalnu primjenjivu gornju granicu bruto novčane protuvrijednosti potpore.
- Postojeće zakonodavstvo o prijenosima sredstava dodijeljenih iz EPFRR-a u program InvestEU koje izvršavaju države članice potrebno je izmijeniti kako bi se omogućilo sveobuhvatno korištenje novouvedenih mogućnosti na temelju članka 10.a stavka 4. Uredbe (EU) 2021/523¹³.

¹² [Uredba \(EU\) 2023/2831 – HR – EUR-Lex.](#)

¹³ [Uredba 2021/523 – HR – EUR-Lex.](#)

Izmjene strateškog plana u okviru ZPP-a: Iskustvo je pokazalo da države članice izmjene strateških planova u okviru ZPP-a smatraju kompliciranima jer uključuju više tehničkih i strateških elemenata. Kako bi se pojednostavnila i poboljšala učinkovitost postupaka izmjene, posebno kad je riječ o elementima strateških planova u okviru ZPP-a koji nisu strateške prirode, odobrenje Komisije trebalo bi biti potrebno samo za strateške izmjene strateških planova u okviru ZPP-a. Nadalje, u provedbi se pokazalo i da zbog različitih pravila primjenjivih na intervencije koje se financiraju iz EFJP-a odnosno EPFRR-a predlaganje izmjena planova u okviru ZPP-a može dovesti do neizvjesnosti za poljoprivrednike i većih komplikacija za države članice. Da bi se poboljšale sinergije između EFJP-a i EPFRR-a, potrebno je izmijeniti članak 86. i članak 119. stavak 8. Uredbe (EU) 2021/2115 kako bi se omogućila prihvatljivost rashoda za doprinos iz EFJP-a od datuma od kojeg izmjena počne proizvoditi učinke i koji odredi država članica, a koji može slijediti nakon datuma podnošenja zahtjeva za izmjenom Komisiji. Prijedlog datuma od kojeg izmjene povezane s EFJP-om proizvode učinke trebalo bi dodati na popis stavki za koje je potrebno mišljenje odbora za praćenje kako bi poljoprivrednici i drugi korisnici imali dovoljno vremena da uzmu u obzir izmjenom strateškog plana u okviru ZPP-a. Ostale odredbe prilagođavaju se kako bi bile u skladu s izmjenama članka 119. Uredbe (EU) 2021/2115.

Godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost: S obzirom na iskustvo stečeno nakon prvog godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost za financijsku godinu 2023., godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost trebalo bi obustaviti kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za države članice. Tim pojednostavnjenjem neće se samo očuvati uspješnost ZPP-a primjenom uvjeta za prihvatljivost rashoda iz članka 37. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2021/2116 i dvogodišnjim pregledom uspješnosti iz članka 135. Uredbe (EU) 2021/2115, nego će se i pojednostavniti godišnje izvješće o uspješnosti jer informacije potrebne isključivo za godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost više neće biti potrebne. Mogućnost retroaktivne primjene izmjena povezanih s brisanjem godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost i odgovarajućih izmjena članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115 iz financijske godine 2025. ovisit će o točnom sadržaju i datumu stupanja na snagu takvih izmjena uključenih u ovu Uredbu. U ovom trenutku ne može se utvrditi može li se propisati takva retroaktivna primjena. Suzakonodavci bi trebali razgovarati o njezinoj izvedivosti uzimajući u obzir konačni sadržaj i datum stupanja na snagu ove Uredbe.

Godišnje izvješće o uspješnosti i druge odredbe: Iskustvo je pokazalo da je godišnje izvješće o uspješnosti potrebno bolje povezati s dvogodišnjim pregledom uspješnosti pojašnjavanjem da bi obrazloženja za manjak u odnosu na ključne etape za potrebe dvogodišnjeg pregleda uspješnosti trebalo uključiti u godišnje izvješće o uspješnosti. S obzirom na iskustvo stečeno u provedbi revidiraju se i rokovi za ocjenu izvješća.

Ažuriranje Uredbe o strateškim planovima u skladu s novim zakonodavnim aktima: Kako bi procijenile trebaju li izmijeniti svoje strateške planove u okviru ZPP-a, na temelju članaka 120. i 159. Uredbe (EU) 2021/2215 države članice obvezne su ažurirati i uzeti kao osnovu popis zakonodavnih akata Unije iz Priloga XIII. toj uredbi koji se odnose na okoliš i klimu. S obzirom na to da se nalazimo u sredini razdoblja provedbe strateških planova u okviru ZPP-a i da je vrlo mali broj novodonesenih ili izmijenjenih akata koji su relevantni za te planove, takve strateške izmjene poremetile bi provedbu tih planova. Stoga bi te odredbe trebalo izbrisati kako bi se zajamčila stabilnost pravnog okvira Unije do kraja programskog razdoblja.

Prilozi I., II. i III. Uredbi (EU) 2021/2115 prilagođavaju se prethodno navedenim izmjenama kako bi se uključili novi pokazatelji ostvarenja za nove vrste potpore uvedene na temelju novododanih članaka 41.a i 78.a te uredbe, kako bi se popis pokazatelja ostvarenja uskladio s izmjenom članka 75. te uredbe te kako bi se naveo relevantni stavak Sporazuma WTO-a o poljoprivredi za novouspostavljene intervencije i uvele izmjene standarda GAEC 1 i 4.

Upravljanje podacima i interoperabilnosti u okviru ZPP-a: Nedostatak koordinacijske strukture na razini država članica i uočene razlike u digitalnoj tranziciji među državama članicama otežavaju učinkovitu provedbu interoperabilnosti, uključujući neometanu razmjenu podataka, među informacijskim sustavima koji se upotrebljavaju za provedbu, praćenje i evaluaciju ZPP-a i njegovih koristi. Stoga se predlažu odredbe kojima bi se zajamčilo da će svaka država članica imenovati jedno tijelo odgovorno za izradu i provedbu plana za postizanje i održavanje interoperabilnosti i neometane razmjene podataka.

Korištenje pričuva za poljoprivredu: Člankom 16. Uredbe (EU) 2021/2116 utvrđuju se pravila o pričuvi za poljoprivredu. Provedba je pokazala da se ona posljednjih godina sve više koristi za pomoć poljoprivrednicima koji trpe gubitke zbog prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja. Ta je odredba izmijenjena kako bi pričuva za poljoprivredu prije svega služila svojoj prvotnoj namjeni, ublažavanju posljedica tržišnih poremećaja.

Kontrole i provjere poljoprivrednika: Izmjenama povezanim s provjerama poljoprivrednika nastoje se smanjiti opterećenje i pritisak zbog kontrole poljoprivrednika uvođenjem cilja „jedna kontrola godišnje”, prema kojem bi države članice kontrole na terenu zahtjeva za potporu, zahtjeva za plaćanje ili uvjetovanosti trebale organizirati tako da u najvećoj mjeri ograniče broj provjera korisnika u godini dana, osim ako je zbog okolnosti potrebna još jedna kontrola kako bi se zajamčila učinkovita zaštita financijskih interesa Unije.

Iskustvo stečeno u procjenama kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela (LPIS), sustava za geoprostorne zahtjeve (GSA) i sustava za nadzor površina (AMS) ukazuje na mogućnost korisne sinergije uz pojednostavnjenje provedbe i smanjenje potrebe za provjerama na licu mjesta. Stoga se predlaže spajanje tih sustava.

Iskustvo stečeno u primjeni sustava kontrole uvjetovanosti pokazalo je da su određeni uvjeti kontrola uvjetovanosti nepotrebno strogi i da nepotrebno opterećuju države članice, a da pritom ne poboljšavaju nužno zaštitu sredstava Unije. Kako bi se pojednostavnio sustav kontrole, trebalo bi ukloniti zahtjev za godišnje preispitivanje sustava kontrole, a čimbenike koje treba uzeti u obzir u analizi rizika trebalo bi prepustiti diskrecijskoj odluci država članica. Osim toga, mali korisnici koji nisu poljoprivrednici ne mogu imati koristi od izuzeća od kontrola uvjetovanosti i kazni uvedenih Uredbom (EU) 2024/1468. Područje kojim upravljaju ti korisnici ograničeno je, a kazne su općenito niske. S obzirom na obuhvaćeno područje i administrativno opterećenje povezano s kontrolama i primjenom kazni za uvjetovanost, trebalo bi donijeti odredbe kako bi se mali korisnici koji nisu poljoprivrednici također izuzeli od kontrola uvjetovanosti i primjene administrativnih kazni za zahtjeve u pogledu uvjetovanosti.

Članke 102. i 103. Uredbe (EU) 2021/2116, kojima se utvrđuju pravila o izvršavanju delegiranja ovlasti Komisiji i postupku odbora, trebalo bi izmijeniti kako bi se uzele u obzir izmjene drugih odredaba Uredbe (EU) 2021/2116 uvedene ovim prijedlogom.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115 u pogledu sustava uvjetovanosti, vrsta intervencija u obliku izravnih plaćanja, vrsta intervencija u određenim sektorima i području ruralnog razvoja te godišnjih izvješća o uspješnosti i Uredbe (EU) 2021/2116 u pogledu upravljanja podacima i interoperabilnosti, suspenzija plaćanja povezanih s godišnjim poravnanjem s obzirom na uspješnost te kontrola i kazni

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁴,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U svojim komunikacijama „Kompas konkurentnosti za EU”¹⁶ i „Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavnjenju”¹⁷ Komisija je istaknula potrebu za povećanjem konkurentnosti, poticanjem inovacija i podupiranjem rasta u Uniji, za što su pojednostavnjenje i smanjenje administrativnog opterećenja ključni čimbenici. Stoga je potrebno pronaći rješenje za skupa regulatorna opterećenja, komplicirane zakonodavne odredbe i njihovu provedbu, uključujući prekomjerno izvješćivanje, te obratiti pozornost na specifične potrebe malih i srednjih subjekata.
- (2) U Komunikaciji Komisije „Vizija za poljoprivredu i hranu”¹⁸ ističe se da bi za poticanje inovacija i održivosti u poljoprivrednim praksama poljoprivrednici trebali biti poduzetnici i pružatelji usluga, koji ne bi trebali snositi nepotrebno birokratsko ili regulatorno opterećenje. Kako bi se to ostvarilo i zajamčila raznolikost sektora, potrebna su prilagođena, a ne univerzalna rješenja, uz provjeru stvarnog stanja zakonodavstva Unije, te pojednostavnjenja, uzimajući u obzir i koristi koje donose digitalne tehnologije, kao što su one koje omogućuju automatizirano izvješćivanje. Za usmjeravanje prelaska poljoprivrede na održivost i poticanje inovacija potrebno je bolje uskladiti zahtjeve i poticaje. Zbog specifičnih potreba

¹⁴ SL C , , str. .

¹⁵ SL C , , str. .

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Kompas konkurentnosti za EU”, 29.1.2025., COM(2025) 30 final.

¹⁷ „Jednostavnija i brža Europa: Komunikacija o provedbi i pojednostavnjenju”, Europska komisija 2024. – 2029., [8556fc33-48a3-4a96-94e8-8ecacef1ea18_en](#).

¹⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Vizija za poljoprivredu i hranu – Zajedničko oblikovanje privlačnog poljoprivrednog i prehrambenog sektora EU-a za buduće generacije”, 19.2.2025., COM(2025) 75 final.

malih poljoprivrednih gospodarstava, na kojima se temelji vitalnost ruralnih zajednica jer štite prirodu i izvor su prihoda građana, potpora u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) trebala bi biti prilagođenija i jednostavnija kako bi se administrativno opterećenje svelo na najmanju mjeru. Mala poljoprivredna gospodarstva i neka druga poljoprivredna gospodarstva često su u nepovoljnom položaju kad je riječ o pristupu financiranju i korištenju tih sredstava, što otežava njihovu sposobnost ulaganja, razvoja inovacija i iskorištavanja prilika za razvoj.

- (3) Uredbom (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ utvrđena su pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike („strateški planovi u okviru ZPP-a”) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Uredbom (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ utvrđena su pravila o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome. Uredba (EU) 2024/1468 Europskog parlamenta i Vijeća²¹ donesena je 2024. kako bi se okvir potpore u okviru ZPP-a Unije bolje prilagodio stanju na poljoprivrednim gospodarstvima, poboljšalo upravljanje strateškim planovima u okviru ZPP-a u državama članicama i smanjilo opterećenje povezano s kontrolama. Osim toga, Komisija je donijela Delegiranu uredbu (EU) 2024/1235²² o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2022/126²³ u pogledu pravila o omjeru za standard 1 za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete (GAEC), kojom se državama članicama omogućuje da referentni omjer za standard GAEC 1 prilagode na temelju strukturnih promjena u poljoprivrednim sustavima i kojom se predviđaju odstupanja od obveze uvođenja obveza ponovne prenamjene za poljoprivrednike i druge korisnike.
- (4) Povratne informacije i iskustvo nakon dvije godine provedbe strateških planova u okviru ZPP-a na temelju aktualnog pravnog okvira ZPP-a upućuju na to da je to zakonodavstvo potrebno u ograničenoj mjeri prilagoditi kako bi se uklonila utvrđena uska grla i komplicirane odredbe. To uključuje činjenicu da specifične okolnosti, prakse i potrebe određenih skupina poljoprivrednika, kao što su ekološki, mladi i mali poljoprivrednici te stočari, još nisu dovoljno uzete u obzir u pravnom okviru ZPP-a Unije, koji državama članicama ne dopušta da različite instrumente prilagode specifičnim okolnostima, potrebama

¹⁹ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

²⁰ Uredba (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 187., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

²¹ Uredba (EU) 2024/1468 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o izmjeni uredaba (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116 u pogledu standarda za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete, shema za klimu, okoliš i dobrobit životinja, izmjena strateških planova u okviru ZPP-a, preispitivanja strateških planova u okviru ZPP-a i izuzeća od kontrola i kazni (SL L, 2024/1468, 24.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

²² Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/1235 od 12. ožujka 2024. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2022/126 o dopuni Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila o omjeru za standard 1 za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete (GAEC), SL L, 2024/1235, 26.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1235/oj.

²³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/126 od 7. prosinca 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća dodatnim zahtjevima za određene vrste intervencija koje države članice određuju u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a za razdoblje od 2023. do 2027. na temelju te uredbe i pravilima o omjeru za standard 1 za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete (GAEC), SL L 20, 31.1.2022., str. 52., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj.

i praksama tih poljoprivrednika. Osim toga, određene mogućnosti pojednostavnjenja u okviru ZPP-a, kao što su jednokratni iznosi ili pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova, nedovoljno su iskorištene zbog kompliciranosti njihove provedbe i upravljanja. To može dovesti do preklapanja ili dvosmislenih zahtjeva za poljoprivrednike, komplicirati pristup poljoprivrednika potpori i otežati mogućnosti poslovnog razvoja za poljoprivrednike, primjerice za mlade i nove poljoprivrednike. Postoje i određene nefleksibilnosti u pravilima koje utječu na način na koji države članice upravljaju svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a i kako ih mijenjaju te ispunjavaju svoje obveze izvješćivanja. Opterećenje koje proizlazi iz posjeta na poljoprivrednim gospodarstvima i kontrola poljoprivrednika i administrativnih tijela još uvijek treba smanjiti, i to uvođenjem učinkovitijih metodologija za procjene kvalitete integriranog administrativnog i kontrolnog sustava (IAKS) i kontrole uvjetovanosti. Uklanjanje tih uskih grla i nefleksibilnosti trebalo bi državama članicama pomoći da bolje iskoriste strateške planove u okviru ZPP-a kako bi maksimalno povećale prilike za poljoprivrednike i druge korisnike ZPP-a, smanjile administrativno opterećenje i razinu složenosti te bolje iskoristile ograničena sredstva.

- (5) Člankom 4. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđeno je da se poljoprivredna površina koja se upotrebljava kao travnjak i nije uključena u plodored na poljoprivrednom gospodarstvu pet ili više godina smatra trajnim travnjakom. Međutim, neki poljoprivredni sustavi podrazumijevaju plodored na obradivom zemljištu na kojem trave ili drugo travoliko krmno bilje nisu uključeni u plodored u razdobljima duljima od pet godina, ali se te površine preoravaju kako bi ostale obradivo zemljište. Poljoprivrednici u državama članicama u kojima se primjenjuju takvi poljoprivredni sustavi zbog toga teže upravljaju svojim plodoredima i teže čuvaju održivost ako žele ispuniti zahtjeve za provedbu standarda GAEC 1. Osim toga, primjena duljih plodoreda s travnjacima može znatno pridonijeti bioraznolikosti i uslugama ekosustava, a poljoprivrednicima omogućiti veću fleksibilnost u upravljanju poljoprivrednim gospodarstvima. Kako bi se promicale takve fleksibilne i održive poljoprivredne prakse za upravljanje travnjacima, države članice stoga bi trebale moći produljiti razdoblje u kojem se površina klasificira kao trajni travnjak s pet na sedam godina. Stoga je potrebno na odgovarajući način izmijeniti članak 4. stavak 3. Uredbe (EU) 2021/2115.
- (6) Kako bi se rizik od negativnih učinaka novih kriznih plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika i katastrofalnih događaja za jedinstveno tržište i međunarodnu trgovinu u skladu s člancima 41.a i 78.a Uredbe (EU) 2021/2115 sveo na najmanju mjeru, države članice trebale bi osmisliti intervencije u okviru kojih se dodjeljuje ta potpora Unije tako da ispunjavaju kriterije iz Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi („zelena kutija”).
- (7) Člankom 11. Uredbe (EU) 2021/2115 predviđen je mehanizam za provedbu Memoranduma o razumijevanju u pogledu uljarica, što uključuje odredbe o povećanju planiranih ostvarenja i koeficijentima smanjenja kako bi se izbjeglo premašivanje maksimalne površine za koju se dodjeljuje potpora u cijeloj Uniji. Tu je odredbu potrebno prilagoditi kako bi se uzele u obzir izmjene članka 119. te uredbe uvedene ovom Uredbom.
- (8) S obzirom na iznimnu prirodu plaćanja koje bi poljoprivrednik primio u kriznoj situaciji, nakon što je pretrpio znatne gubitke u proizvodnji zbog prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili drugih katastrofalnih događaja, te kako bi se zajamčila usklađenost s plaćanjima iz članka 78.a Uredbe (EU) 2021/2115, sustav uvjetovanosti iz članka 12. te uredbe ne bi se trebao primjenjivati na dodatna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja u okviru izravnih plaćanja iz članka 41.a te uredbe.

- (9) Sustavom uvjetovanosti koji obuhvaća propisane zahtjeve upravljanja (SMR) i standarde za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete (GAEC) nastoji se doprinijeti razvoju održive poljoprivrede povećanjem svijesti korisnika o potrebi poštovanja tih osnovnih standarda i zahtjeva. Njime se ujedno nastoji povećati usklađenost ZPP-a s ciljevima u području okoliša, javnog zdravlja, zdravlja bilja i dobrobiti životinja koji se nastoje ostvariti zakonodavstvom Unije. Međutim, s obzirom na to da je poljoprivredna površina kojom upravljaju mali poljoprivrednici koji ostvaruju korist od plaćanja u okviru intervencija iz članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115 ograničena, prednosti primjene sustava uvjetovanosti na takve male poljoprivrednike, koji upravljaju većinom poljoprivrednih gospodarstava u Uniji, manje su od troškova te on predstavlja znatno administrativno opterećenje za te poljoprivrednike i nacionalne uprave. Kako bi se snizili takvi troškovi i smanjilo povezano administrativno opterećenje, primjereno je izuzeti male poljoprivrednike od primjene sustava uvjetovanosti.
- (10) Standardi GAEC iz članka 13. Uredbe (EU) 2021/2115 dio su sustava uvjetovanosti iz članka 12. te uredbe. Ti standardi doprinose ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama te zaštiti okoliša, uključujući vodu, tlo i bioraznolikost ekosustava. Opća načela na kojima se temelji ekološka proizvodnja u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ uključuju očuvanje elemenata prirodnog krajolika kao što su dobra prirodne baštine i odgovorna upotreba energije i prirodnih resursa, kao što su voda, tlo, organske tvari i zrak.
- (11) Standard GAEC 1 naveden u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115 usmjeren je na održavanje trajnih travnjaka radi očuvanja zaliha ugljika. U točkama 1.7.3. i 1.9.1.1. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 ističe se važnost najveće upotrebe ispaše i pašnjaka, čime se sprečava prenamjena trajnih travnjaka i u skladu s glavnim ciljem standarda GAEC 1 čuvaju zalihe ugljika na trajnim travnjacima. Standardima GAEC 3, 5 i 6, navedenima u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115, nastoje se zadržati organske tvari u tlu, ograničiti erozija i zaštititi tla tu osjetljivim razdobljima. Ti se ciljevi već postižu postupcima obrade tla i uzgoja koji se primjenjuju u ekološkoj biljnoj proizvodnji, posebno onima iz točke 1.9. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848. Standardom GAEC 4, navedenim u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115, nastoji se zaštititi voda od onečišćenja. Slično tome, točkama 1.5., 1.7., 1.9. i 1.10. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 nastoji se smanjiti rizik od onečišćenja vode ograničavanjem upotrebe veterinarsko-medicinskih proizvoda, ograničavanjem upotrebe gnojiva i pesticida te ograničavanjem gustoće populacije. Iskustvo je pokazalo da ekološki uzgoj ima pozitivan učinak na ispiranje i otjecanje hranjivih tvari, zbog čega je manje vjerojatno da bi ekološki poljoprivrednik ugrozio kvalitetu vode, čime bi se postigao glavni cilj standarda GAEC 4. Stoga bi, s obzirom na načela i pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2018/848 i postojeće prakse u okviru sustava ekološkog uzgoja, trebalo smatrati da ekološki poljoprivrednici čije je cijelo gospodarstvo certificirano u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 ispunjavaju standarde GAEC 1, 3, 4, 5 i 6, kao što je već slučaj sa standardom GAEC 7.
- (12) Kako bi se poboljšala dosljednost zahtjeva za poljoprivrednike i pojednostavnilo utvrđivanje standarda GAEC u državama članicama, članak 13. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi izmijeniti kako bi se pojasnilo da države članice mogu utvrditi standarde GAEC u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a u skladu s obveznim nacionalnim zahtjevima, pod uvjetom da su takvi nacionalni zahtjevi u skladu sa standardima GAEC navedenima u Prilogu III. toj uredbi. Posebno bi trebalo pojasniti da standardi GAEC utvrđeni u strateškim

²⁴ Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

planovima u okviru ZPP-a ne moraju nadilaziti postojeće obvezne nacionalne zahtjeve, pod uvjetom da su ti nacionalni zahtjevi u skladu sa standardima GAEC navedenima u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115, posebno s glavnim ciljevima tih standarda GAEC.

- (13) S obzirom na iznimnu prirodu plaćanja koje poljoprivrednik može primiti u kriznoj situaciji, nakon što je pretrpio znatne gubitke u proizvodnji zbog prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili drugih katastrofalnih događaja, te kako bi se zajamčila usklađenost s plaćanjima iz članka 78.a Uredbe (EU) 2021/2115, sustav uvjetovanosti iz članka 14. te uredbe ne bi se trebao primjenjivati na dodatna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja u okviru izravnih plaćanja iz članka 41.a te uredbe.
- (14) Učestalost, intenzitet i trajanje prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika i katastrofalnih događaja sve su češći i intenzivniji te znatno utječu na poljoprivredni sektor u Uniji. Uredbom (EU) 2021/2115 poljoprivrednicima se već pruža skup alata za izgradnju otpornosti i odgovor na krizu. Međutim, zbog razmjera događaja i njihove iznenadne i izvanredne prirode potrebno je proširiti instrumente dostupne državama članicama. Stoga je primjereno predvidjeti dodatna krizna plaćanja poljoprivrednicima i uključiti ih kao novu vrstu intervencije u obliku izravnih plaćanja u članak 16. te uredbe.
- (15) Člankom 19. Uredbe (EU) 2021/2115 država članica može zadržati najviše 3 % izravnih plaćanja koja treba isplatiti poljoprivredniku za doprinos poljoprivrednika instrumentu za upravljanje rizicima. Država članica koja je odlučila iskoristiti tu mogućnost morala je to primijeniti na sve korisnike izravnih plaćanja u određenoj godini. Iskustvo pokazuje da samo vrlo mali broj država članica koristi tu mogućnost. Rasprave s državama članicama pokazale su da je prepreka provedbi te odredbe nedostatak alata za upravljanje rizicima, koje su uspostavile države članice ili koji su dostupni putem privatnog osiguranja, za sve poljoprivrednike koji primaju izravna plaćanja. Kako bi se povećali uvođenje i upotreba mogućnosti iz članka 19. te uredbe, njegova provedba trebala bi biti fleksibilnija i prilagoditi se postojećim alatima za upravljanje u državama članicama. Zbog ove izmjene države članice trebale bi moći zadržati do 3 % izravnih plaćanja koja će se isplatiti samo onim poljoprivrednicima za koje programi upravljanja rizikom postoje u određenoj godini. Države članice u kojima bi programi upravljanja rizikom postojali za sve korisnike izravnih plaćanja trebale bi moći nastaviti zadržavati do 3 % izravnih plaćanja svih takvih korisnika.
- (16) Pojednostavnjenim programom plaćanja koji su države članice osmislile za male poljoprivrednike na temelju članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115 pojednostavnjuje se postupak podnošenja zahtjeva za potporu dohotku i za male poljoprivrednike i za uprave. Kako bi se povećala njegova privlačnost i veći broj malih poljoprivrednika potaknuo da iskoristi taj program, najveći iznos koji se može primiti u okviru tog programa trebalo bi povećati. Kako bi se potaknulo sudjelovanje malih poljoprivrednika koji primaju plaćanja iz članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115 u ekoshemama iz članka 31. te uredbe, države članice trebale bi moći isključiti plaćanja koja su ti poljoprivrednici primili u okviru ekoshema iz maksimalnog iznosa plaćanja iz članka 28. te uredbe.
- (17) Ako država članica na temelju članka 28. drugog podstavka Uredbe (EU) 2021/2115 odluči da plaćanje malim poljoprivrednicima iz članka 28. prvog podstavka te uredbe ne zamjenjuje potporu za ekosheme uspostavljene u skladu s člankom 31. te uredbe, ekosheme bi trebale i dalje biti u skladu sa svim zahtjevima utvrđenima u članku 31. stavku 5. te uredbe. To bi se načelo trebalo poštovati i za intervencije na temelju članka 70. te uredbe koje se odnose na poljoprivrednike koji primaju plaćanja iz članka 28. te uredbe. Kako bi se zajamčila usklađenost s općim načelom da se plaćanja osiguravaju samo za obveze koje nadilaze zahtjeve u pogledu uvjetovanosti te kako bi se zaštitila ambicioznost intervencija

koje su dio strukture ZPP-a u području okoliša i klime, poljoprivrednici koji primaju plaćanja iz članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115 trebali bi primiti plaćanja u okviru ekoshema iz članka 31. te uredbe ili plaćanja u okviru intervencija iz članka 70. te uredbe samo ako ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 31. stavku 5. prvom podstavku točki (a) te uredbe odnosno uvjete utvrđene u članku 70. stavku 3. prvom podstavku točki (a) te uredbe.

- (18) Kako bi se zajamčilo da se, ako države članice povećaju ostvarivanje ciljeva u području okoliša, klime, dobrobiti životinja i antimikrobne otpornosti zadržavanjem ili donošenjem nacionalnog zakonodavstva koje nadilazi odgovarajuće minimalne zahtjeve utvrđene u pravu Unije, učinak takvih zahtjeva na financijsku i ekonomsku situaciju predmetnih poljoprivrednika može ograničiti, potrebno je izmijeniti članak 31. stavak 5. Uredbe (EU) 2021/2115 kako bi se državama članicama omogućilo da dodijele potporu za obveze kojima se doprinosi usklađenosti s obveznim zahtjevima propisanim nacionalnim pravom koji nadilaze minimalne zahtjeve utvrđene u pravu Unije, neovisno o tome jesu li novouvedeni ili već postoje. Nadalje, ukidanjem ograničenja razdoblja u kojem se potpora može dodijeliti za obveze u okviru ekoshema upravljanje njima trebalo bi se pojednostavniti za države članice jer bi se time trebala smanjiti potreba za izmjenama ekoshema u strateškim planovima u okviru ZPP-a u tom programskom razdoblju zbog promjena takvog nacionalnog zakonodavstva ili zbog isteka razdoblja od 24 mjeseca u kojem se potpora može dodijeliti za obveze kojima se doprinosi usklađenosti s takvim nacionalnim zakonodavstvom.
- (19) Standard GAEC 2 naveden u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115 usmjeren je na zaštitu tla bogatog ugljikom. Iskustvo je pokazalo da su zahtjevi utvrđeni u strateškim planovima u okviru ZPP-a u okviru standarda GAEC 2 stvorili izazove za poljoprivrednike i države članice, posebno kad je riječ o gospodarskoj održivosti predmetnih poljoprivrednika koji jamče zaštitu tla bogatog ugljikom. Usklađivanje s određenim zahtjevima utvrđenima u okviru standarda GAEC 2, kao što su oni koji uključuju ograničenje proizvodnje, može biti skupo za poljoprivrednike i znatno ograničiti njihovu sposobnost prenamjene ili prilagodbe korištenja zemljišta. Osim toga, standard GAEC 2 u nekim državama članicama na poljoprivrednike utječe više nego u drugima zbog različitih udjela močvarnih područja i tresetišta na tim državnim područjima. Zadržavajući postojeće zahtjeve u okviru standarda GAEC 2, utvrđene u skladu s obveznim nacionalnim zahtjevima uvedenima ovom Uredbom, poljoprivrednicima bi se, prema potrebi, trebalo moći nadoknaditi za usklađivanje s obvezama koje proizlaze iz tog standarda. Stoga bi države članice trebale moći isključiti standard GAEC 2 iz zahtjeva utvrđenog u članku 31. stavku 5. točki (a) Uredbe (EU) 2021/2115. Time bi se državama članicama trebalo omogućiti da u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a predvide potporu u okviru ekoshema iz članka 31. te uredbe kako bi aktivni poljoprivrednici na koje se odnosi standard GAEC 2 ispunili zahtjeve tog standarda uz održavanje visoke razine zaštite močvarnih područja i tresetišta, posebno potencijala tih područja za sekvencijaciju ugljika.
- (20) Kako bi se omogućila potpora za metode ekološkog uzgoja za stoku kao dio ekoshema iz članka 31. Uredbe (EU) 2021/2115, države članice trebale bi moći odlučiti da potpora koja se dodjeljuje za obveze za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja ili njihovo zadržavanje u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 može biti u obliku godišnjeg plaćanja za uvjetna grla. Trebalo bi pojasniti i da se potpora za obveze kojima se poboljšavaju poljoprivredne prakse povezane s pčelarstvom može dodijeliti u obliku godišnjeg plaćanja za košnice jer će se time pojednostavniti izračun plaćanja za te obveze. Kako bi se zajamčila usklađenost definicija koje se upotrebljavaju u strateškim planovima u okviru ZPP-a, pojam košnice za potrebe dodjele potpore u okviru ekoshema iz članka 31. Uredbe (EU) 2021/2115

trebao bi biti pojam košnice koji je Komisija definirala na temelju članka 56. točke (b) te uredbe.

- (21) U prvim godinama provedbe strateških planova u okviru ZPP-a prirodne katastrofe, nepovoljne klimatske prilike ili drugi katastrofalni događaji utjecali su na proizvodnju brojnih poljoprivrednika u Uniji. Očekuje se da će se taj trend nastaviti i u budućnosti. Stoga bi države članice trebale moći ponuditi krizna plaćanja u obliku povećane izravne potpore dohotku kako bi se najpogođenijim poljoprivrednicima omogućila brza nadoknada. Kako bi se poljoprivrednike i dalje poticalo da osiguraju svoju proizvodnju, države članice trebale bi utvrditi višu stopu naknade za one poljoprivrednike koji su pokriveni programom osiguranja ili drugim instrumentom upravljanja rizicima. Kako bi se povećala sredstva koja će se mobilizirati za potporu poljoprivrednicima, državama članicama trebalo bi dopustiti sufinanciranje tih kriznih plaćanja dodatnim nacionalnim financiranjem u iznosu do 200 %. Međutim, države članice trebale bi se pobrinuti da ukupna naknada koju je poljoprivrednik primio zajedno s drugim oblicima potpore koju financiraju Unija ili država (uključujući dodatno nacionalno financiranje), privatnim osiguranjem ili drugim programima upravljanja rizicima ne dovodi do prekomjerne naknade ili dvostrukog financiranja.
- (22) Članak 48. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi izmijeniti kako bi se izbrisalo upućivanje na godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost jer se ovom Uredbom taj postupak uklanja iz Uredbe (EU) 2021/2116.
- (23) Organizacije proizvođača i udruženja organizacija proizvođača u sektoru voća i povrća imaju važnu ulogu u jačanju položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe. Potpora iz ZPP-a tim organizacijama od ključne je važnosti za rješavanje posebnih pitanja i sektorskih ciljeva ili za nagrađivanje korisnih praksi. Stoga je primjereno organizacijama proizvođača i udruženjima organizacija proizvođača koji u svojim operativnim programima provode jednu ili više sektorskih intervencija povezanih s bilo kojim od ciljeva iz članka 46. točaka (d), (e), (f), (h), (i) ili (j) Uredbe (EU) 2021/2115 dopustiti da iskoriste povećane maksimalne iznose financijske pomoći Unije iz članka 52. stavka 2. te uredbe, pod uvjetom da se iznos koji premašuje ograničenja utvrđena u članku 52. stavku 2. prvom podstavku te uredbe troši isključivo za financiranje tih sektorskih intervencija.
- (24) Članak 69. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi izmijeniti kako bi se naslov vrste intervencije u području ruralnog razvoja iz točke (e) tog članka uskladio s izmjenama članka 75. te uredbe i kako bi se uključio naslov nove vrste intervencije iz članka 78.a te uredbe.
- (25) Kako bi se zajamčilo da se, ako države članice povećaju ostvarivanje ciljeva u području okoliša, klime, dobrobiti životinja i antimikrobne otpornosti zadržavanjem ili donošenjem nacionalnog zakonodavstva koje nadilazi odgovarajuće minimalne zahtjeve utvrđene u pravu Unije, učinak takvih zahtjeva na financijsku i ekonomsku situaciju predmetnih poljoprivrednika može ograničiti, potrebno je izmijeniti članak 70. stavak 3. Uredbe (EU) 2021/2115 kako bi se državama članicama omogućilo da dodijele potporu za obveze kojima se doprinosi usklađenosti s obveznim zahtjevima propisanim nacionalnim pravom koji nadilaze minimalne zahtjeve utvrđene u pravu Unije, neovisno o tome jesu li novouvedeni ili već postoje. Nadalje, ukidanjem ograničenja razdoblja u kojem se potpora može dodijeliti za obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime trebalo bi se pojednostavniti upravljanje tim obvezama za države članice jer bi se time trebala smanjiti potreba za izmjenama tih intervencija u strateškim planovima u okviru ZPP-a u tom programskom razdoblju zbog promjena takvog nacionalnog zakonodavstva ili zbog isteka razdoblja od 24 mjeseca u kojem se potpora može dodijeliti za obveze kojima se doprinosi usklađenosti s takvim nacionalnim zakonodavstvom.

- (26) Iskustvo je pokazalo da su zahtjevi utvrđeni u strateškim planovima u okviru ZPP-a u okviru standarda GAEC 2 stvorili znatne izazove za poljoprivrednike i države članice, posebno kad je riječ o gospodarskoj održivosti predmetnih poljoprivrednika koji jamče zaštitu tla bogatog ugljikom. Usklađivanje s određenim zahtjevima utvrđenima u okviru standarda GAEC 2, kao što su oni koji uključuju ograničenje proizvodnje, može biti skupo za poljoprivrednike i znatno ograničiti njihovu sposobnost prenamjene ili prilagodbe korištenja zemljišta. Osim toga, standard GAEC 2 u nekim državama članicama na poljoprivrednike utječe više nego u drugima zbog različitih udjela močvarnih područja i tresetišta na tim državnim područjima. Zadržavajući postojeće zahtjeve u okviru standarda GAEC 2, utvrđene u skladu s obveznim nacionalnim zahtjevima uvedenima ovom Uredbom, poljoprivrednicima bi se, prema potrebi, trebalo moći nadoknaditi za usklađivanje s obvezama koje proizlaze iz tog standarda. Stoga bi države članice trebale moći isključiti standard GAEC 2 iz zahtjeva utvrđenog u članku 70. stavku 3. točki (a) Uredbe (EU) 2021/2115 za intervencije na temelju članka 70. te uredbe. Time bi se državama članicama trebalo omogućiti da u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a predvide potporu u okviru intervencija iz članka 70. te uredbe kako bi poljoprivrednici i drugi korisnici na koje se odnosi standard GAEC 2 ispunili zahtjeve tog standarda i održali visoku razinu zaštite močvarnih područja i tresetišta, a posebno potencijala tih područja za sekvestraciju ugljika.
- (27) U skladu s člankom 70. stavkom 8. Uredbe (EU) 2021/2115 države članice utvrđuju plaćanja za obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime te obveze za prijelaz na ekološki uzgoj ili njegovo zadržavanje samo kao plaćanja po hektaru. Kako bi se zajamčila dosljednost s potporom u okviru ekoshema iz članka 31. te uredbe, države članice trebale bi u opravdanim slučajevima moći dodijeliti potporu za takve obveze u obliku plaćanja po uvjetnom grlu. Da bi se olakšale aktivnosti korisne za okoliš kad je riječ o pčelarstvu, potpora za obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime ili obveze za prijelaz na ekološki uzgoj ili njegovo zadržavanje trebale bi se moći dodijeliti u obliku plaćanja po košnici. Kako bi se zajamčila usklađenost definicija koje se upotrebljavaju u strateškim planovima u okviru ZPP-a, pojam košnice za potrebe dodjele potpore za te obveze trebao bi biti pojam košnice koji je Komisija definirala na temelju članka 56. točke (b) Uredbe (EU) 2021/2115.
- (28) Člankom 72. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđuju se pravila za izračun dodatnih troškova i gubitka prihoda za dodjelu plaćanja povezanih s nepovoljnim položajem specifičnim za određeno područje koji proizlazi iz određenih obveznih zahtjeva koji nadilaze relevantne standarde GAEC. Njime se ne dodjeljuju plaćanja za nepovoljan položaj specifičan za određeno područje koji proizlazi iz relevantnih standarda GAEC. Međutim, usklađivanje s određenim zahtjevima utvrđenima u okviru standarda GAEC 2 može biti skupo za poljoprivrednike jer oni uključuju ograničenja proizvodnje zbog znatnih ograničenja korištenja zemljišta. Kako bi se u načela izračuna plaćanja za nepovoljan položaj specifičan za određeno područje koji proizlazi iz određenih obveznih zahtjeva uključili troškovi povezani s poštovanjem standarda GAEC 2, države članice trebale bi moći u taj izračun uključiti nepovoljan položaj koji proizlazi iz zahtjeva standarda GAEC 2.
- (29) Kako bi poljoprivrednici imali više vremena i fleksibilnosti za prilagodbu novom zakonodavstvu Unije u sve zahtjevnijem kontekstu geopolitičkih napetosti, strukturnih izazova i gospodarskih poteškoća povezanih, među ostalim, s visokim cijenama energije i sirovina, članak 73. stavak 5. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi izmijeniti kako bi se razdoblje u kojem se potpora može dodijeliti za ulaganja kojima se doprinosi usklađenosti s novim zahtjevima uvedenima pravom Unije produljilo s 24 mjeseca na 36 mjeseci od datuma na koji ti novi zahtjevi postanu obvezni za poljoprivredno gospodarstvo.

- (30) Poljoprivredni sektor Unije suočava se s demografskim poteškoćama i sve starijom radnom snagom. Iako je privlačenje mladih poljoprivrednika ključno za osiguravanje održive budućnosti poljoprivrede, stvaranje i razvoj nove gospodarske djelatnosti mladih poljoprivrednika u poljoprivrednom sektoru financijski je izazov. Kako bi se mladim poljoprivrednicima dodatno olakšalo pokretanje poslovanja, za njih bi se razdoblje prihvatljivosti za ulaganja radi usklađivanja s novim standardima Unije trebalo produljiti.
- (31) Za jačanje konkurentnosti i održivosti prehrambenog sustava Unije potrebna su znatna ulaganja i razvoj poslovanja. Posebno bi trebalo poticati razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava koja se suočavaju s posebnim izazovima i koja su potencijalno gospodarski održiva. Istodobno je potrebno pojednostavniti provedbu potpore za mala poljoprivredna gospodarstva kako bi se administrativno opterećenje svelo na najmanju mjeru. Da bi se odgovorilo na te potrebe, primjereno je izmijeniti članak 75. Uredbe (EU) 2021/2115 kako bi se u intervencije koje države članice mogu podupirati uključio poslovni razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava i za tu intervenciju osigurala potpora u obliku jednokratnog iznosa od 50 000 EUR. Radi dosljednosti, države članice trebale bi na isti način definirati mala poljoprivredna gospodarstva za potrebe ulaganja u skladu s člankom 73. stavkom 4. točkom (b) te uredbe i za potrebe poslovnog razvoja u skladu s člankom 75. te uredbe.
- (32) Intervencije u području upravljanja rizikom vrlo su korisne za povećanje otpornosti poljoprivrednika te bi ih stoga trebalo poticati. Međutim, iskustvo je pokazalo da su postojeća pravila prestroga za iskorištavanje punog potencijala te vrste intervencija. Konkretno, čini se da trenutačna formula za izračun gubitaka nije prilagođena specifičnoj situaciji određenih korisnika, kao što su mladi poljoprivrednici, površine s trajnim nasadima ili drugi opravdani slučajevi za koje formula za izračun gubitaka nije primjerena. Kako bi se povećala upotreba i primjena alata za upravljanje rizicima na temelju članka 76. Uredbe (EU) 2021/2115, države članice trebale bi imati veću fleksibilnost u izračunu gubitaka za takve korisnike ili usjeve te uzeti u obzir njihove specifične situacije.
- (33) Kako bi se učinkovito pružila potpora poljoprivrednicima čija je proizvodnja oštećena prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili drugim katastrofalnim događajima, države članice trebale bi moći planirati krizna plaćanja ne samo intervencijama za izravnu potporu dohotku nego i intervencijama u području ruralnog razvoja. Takve vrste potpore trebale bi državama članicama omogućiti dovoljnu fleksibilnost u planiranju intervencija. Međutim, države članice trebale bi osigurati dosljednost među tim intervencijama. U skladu s tim, odredbe o usmjeravanju potpore i učinku poticaja trebale bi biti iste. Za dobro financijsko upravljanje fondovima Unije države članice trebale bi se pobrinuti da ukupna naknada koju je poljoprivrednik primio, zajedno s drugim oblicima potpore koju financiraju Unija ili država članica (uključujući dodatno nacionalno financiranje), privatnim osiguranjem ili drugim programima upravljanja rizicima, ne dovodi do prekomjerne naknade ili dvostrukog financiranja.
- (34) Člankom 79. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđuju se pravila prema kojima upravljačka tijela utvrđuju kriterije odabira za intervencije koje se odnose na određene vrste intervencija. Popis vrsta intervencija za koje države članice trebaju primjenjivati kriterije odabira trebalo bi izmijeniti kako bi se uzele u obzir izmjene vrsta intervencija iz članka 75. te uredbe.
- (35) Člankom 80. Uredbe (EU) 2021/2015 utvrđuju se pravila i načela za provedbu financijskih instrumenata u okviru ZPP-a. Člankom 80. stavkom 2. te uredbe osigurava se usklađenost s

odredbama Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵ koje se odnose na financijske instrumente. Kako bi se dodatno ojačala sinergija u provedbi i kontroli između financijskih instrumenata ZPP-a i drugih financijskih instrumenata uređenih Uredbom (EU) 2021/1060, članak 80. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi izmijeniti kako bi zahtjevi u pogledu revizijskog traga za financijske instrumente bili isti u Uredbi (EU) 2021/2115 i Uredbi (EU) 2021/1060.

- (36) Člankom 80. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđuje se najveća primjenjiva gornja granica bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva ako se financijskim instrumentima podupiru aktivnosti obuhvaćene područjem primjene članka 42. Ugovora. Kako bi se osigurala usklađenost s novouvedenim izmjenama općeg sustava državnih potpora na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe Komisije (EU) 2023/2831²⁶, gornju granicu potrebno je na odgovarajući način povećati. Nadalje, referentno razdoblje trebalo bi promijeniti iz „fiskalne godine” u „godine” kako bi se uskladilo s člankom 3. stavkom 2. te uredbe Komisije. Kad je riječ o potpori za obrtni kapital za djelatnosti izvan područja primjene članka 42. UFEU-a, i dalje se primjenjuju opća pravila o državnim potporama.
- (37) U članku 80. stavku 5. Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđena je prihvatljivost rashoda ako se potpora pruža putem financijskih instrumenata. Da bi se zajamčila jasnoća i jednako postupanje u okviru svih financijskih instrumenata uređenih Uredbom (EU) 2021/1060, članak 80. stavak 5. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi izmijeniti kako bi se utvrdila pravila prihvatljivosti o porezu na dodanu vrijednost („PDV”).
- (38) Člankom 81. Uredbe (EU) 2021/2015 utvrđuju se pravila i uvjeti pod kojima države članice mogu prenijeti sredstva dodijeljena iz EPFRR-a u program InvestEU uspostavljen Uredbom (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća²⁷. Kako bi se novouvedene mogućnosti na temelju članka 10.a stavka 4. Uredbe (EU) 2021/523 u potpunosti iskoristile, trebalo bi izmijeniti članak 81. Uredbe (EU) 2021/2115.
- (39) Člankom 83. Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđuju se pravila za izračun i primjenu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova. Kako bi se pojednostavnila i potaknula provedba ulaganja i drugih intervencija u području ruralnog razvoja te povećala primjena pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova, metode izračuna utvrđene na temelju Uredbe (EU) 2021/1060 trebale bi se moći primjenjivati bez potrebe za dodatnim obrazloženjem.
- (40) Člankom 86. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđuju se pravila o prihvatljivosti rashoda koja proizlazi iz izmjena strateških planova u okviru ZPP-a za doprinos iz EFJP-a odnosno EPFRR-a. Kako bi se pojednostavnila pravila o prihvatljivosti rashoda, poboljšale sinergije između EFJP-a i EPFRR-a te povećala fleksibilnost za države članice u utvrđivanju datuma od kojih izmjene strateških planova u okviru ZPP-a povezane s EFJP-om proizvode

²⁵ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

²⁶ Uredba Komisije (EU) 2023/2831 od 13. prosinca 2023. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L, 2023/2831, 15.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

²⁷ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

učinke, primjereno je prihvatljivost rashoda koja proizlazi iz odobrene strateške izmjene strateškog plana u okviru ZPP-a za doprinos iz EFJP-a dopustiti od datuma od kojeg izmjena počinje proizvoditi učinak i koji je utvrdila predmetna država članica u skladu s člankom 119. stavkom 8. te uredbe, ali najranije od datuma podnošenja zahtjeva za izmjenu Komisiji. Kad je riječ o drugim izmjenama strateških planova u okviru ZPP-a koje se odnose na EFJP, rashodi bi trebali biti prihvatljivi za doprinos iz EFJP-a od datuma obavijesti Komisiji o izmjeni, kako je utvrđeno u članku 119. stavku 9. Uredbe (EU) 2021/2115, kako je izmijenjena ovom Uredbom. Kako bi se uskladila pravila o prihvatljivosti za doprinos iz EFJP-a i EPFRR-a u slučajevima hitnih mjera zbog prirodnih katastrofa, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika, u strateškim planovima u okviru ZPP-a trebalo bi se moći utvrditi da prihvatljivost rashoda financiranih iz EFJP-a i povezanih s izmjenama strateških planova u okviru ZPP-a povezanim s dodatnim kriznim plaćanjima poljoprivrednicima u okviru izravnih plaćanja iz članka 41.a te uredbe može početi od datuma nastanka događaja.

- (41) Kako bi se nove vrste intervencija za plaćanja poljoprivrednicima u kriznim situacijama nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja iz članka 41.a i 78.a Uredbe (EU) 2021/2115 odgovarajuće financirale, države članice trebale bi moći određeni udio izravnih plaćanja i sredstava iz EPFRR-a rezervirati za te vrste intervencija. Međutim, kako bi dostatna financijska sredstva bila raspoloživa za ostvarivanje drugih prioriteta ZPP-a, taj bi se udio trebao ograničiti na maksimalni godišnji iznos dostupan po državi članici koji odgovara 3 % ukupnih izravnih plaćanja i financijskih sredstava iz EPFRR-a godišnje. Ako država članica odluči ne pružiti potporu za krizna plaćanja na temelju članka 78.a te uredbe i kako bi se države članice potaknulo da daju prednost instrumentu iz članka 41.a te uredbe koji se financira sredstvima za izravna plaćanja, maksimalni godišnji iznos koji država članica može rezervirati za tu vrstu intervencije trebao bi iznositi 4 % ukupnih izravnih plaćanja i financijskih sredstava iz EPFRR-a godišnje.
- (42) Zbog svoje posebne prirode nove vrste intervencija za krizna plaćanja poljoprivrednicima u okviru izravnih plaćanja iz članka 41.a Uredbe (EU) 2021/2115 i u okviru ruralnog razvoja iz članka 78.a te uredbe trebale bi se izuzeti od obveze doprinosa pokazateljima rezultata navedenima u Prilogu I. toj uredbi.
- (43) Dodatno nacionalno financiranje dodatnih kriznih plaćanja poljoprivrednicima u skladu s člankom 41.a Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi se uključiti u Prilog V. strateškom planu države članice u okviru ZPP-a.
- (44) U skladu s člankom 119. stavkom 4. Uredbe (EU) 2021/2115 Komisija odobrava zahtjeve za izmjene strateških planova u okviru ZPP-a koje su podnijele države članice. Na temelju članka 119. stavka 9. te uredbe država članice mogu izvršiti i početi primjenjivati izmjene strateških planova u okviru ZPP-a koje se odnose na intervencije iz glave III. poglavlja IV. te uredbe, koje Komisija odobrava zajedno sa sljedećim zahtjevom za izmjenu. Iskustvo je pokazalo da izmjene strateških planova u okviru ZPP-a često sadržavaju brojne tehničke elemente zbog kojih su one komplicirane i zahtjevne za države članice te rezultiraju kašnjenjima u postupcima odobravanja iako se strateško usmjerenje planova ne mijenja. To otežava pravodobnu i učinkovitu prilagodbu strateških planova u okviru ZPP-a promjenjivoj gospodarskoj stvarnosti i potrebama poljoprivrednika i drugih korisnika u državama članicama te negativno utječe na provedbu tih planova. Kako bi se pojednostavnila i poboljšala učinkovitost postupaka izmjene, posebno kad je riječ o elementima strateških planova u okviru ZPP-a koji nisu strateške prirode, odobrenje Komisije trebalo bi biti potrebno samo za strateške izmjene strateških planova u okviru ZPP-a. U tu bi se svrhu strateške izmjene u Uredbi (EU) 2021/2115 trebale definirati kao izmjene važnih elemenata

strateških planova u okviru ZPP-a koji znatno utječu na stratešku i intervencijsku logiku tih planova, što uključuje prijenose financijskih sredstava između EPFRR-a i EFJP-a, maksimalnu i minimalnu dodjelu financijskih sredstava te promjene planova s ciljnim vrijednostima i financijskih planova. Države članice trebale bi moći donijeti i primijeniti sve druge izmjene svojih strateških planova u okviru ZPP-a nakon što o njima obavijeste Komisiju, a te druge izmjene ne bi trebale podlijevati odobrenju Komisije.

- (45) Kako bi se zajamčila usklađenost strateških planova u okviru ZPP-a s pravnim okvirom Unije za ZPP, Komisija bi trebala imati ovlast prigovora na prijavljene izmjene ako smatra da te izmjene nisu u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115, Uredbom (EU) 2021/2116 ili delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju njih. Kako bi se zajamčila pravna sigurnost za poljoprivrednike i druge korisnike, nakon primitka prigovora na prijavljenu izmjenu države članice ne bi smjele primjenjivati tu izmjenu i trebale bi je ukloniti iz izmijenjenog strateškog plana u okviru ZPP-a dostavljenog Komisiji. Rashodi povezani s takvim izmjenama također ne bi trebali biti prihvatljivi za doprinos iz EFJP-a odnosno EPFRR-a. Iskustvo pokazuje da države članice mogu prijaviti složene i brojne izmjene svojih strateških planova u okviru ZPP-a. Komisija bi stoga trebala imati razuman rok za procjenu prijavljenih izmjena i, prema potrebi, za ulaganje prigovora državama članicama. Države članice trebale bi imati mogućnost podnošenja izmjena na koje je Komisija uložila prigovore na odobrenje u okviru zahtjeva za stratešku izmjenu iz članka 119. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115, kako je izmijenjena ovom Uredbom, kako bi se osiguralo da te izmjene proizvode pravne učinke samo ako su u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115 i Uredbom (EU) 2021/2116 te delegiranim i provedbenim aktima koji se na njima temelje.
- (46) U skladu s člankom 119. stavkom 8. trećim podstavkom Uredbe (EU) 2021/2115 države članice utvrđuju datum od kojeg izmjene strateških planova u okviru ZPP-a koje se odnose na EFJP proizvode učinke, a koji je kasniji od datuma na koji je Komisija odobrila zahtjev za izmjenu. Kako bi države članice mogle fleksibilnije utvrditi datum od kojih strateške izmjene strateških planova u okviru ZPP-a povezane s EFJP-om proizvode učinke i kako bi se povećale sinergije između pravila koja se primjenjuju na strateške izmjene strateških planova u okviru ZPP-a povezane s EFJP-om i izmjena strateških planova u okviru ZPP-a povezanih s EPFRR-om, države članice trebale bi moći utvrditi datum od kojeg strateške izmjene strateških planova u okviru ZPP-a proizvode učinke od datuma podnošenja Komisiji zahtjeva za odobrenje strateške izmjene iz članka 119. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115, kako je izmijenjena ovom Uredbom, do datuma na koji Komisija odobri zahtjev za izmjenu.
- (47) Člankom 120. Uredbe (EU) 2021/2115 jamči se da se strateški planovi u okviru ZPP-a ažuriraju kako bi odražavali izmjene zakonodavnih akata navedenih u Prilogu XIII. toj uredbi povezane s okolišem i klimom kojima bi strateški planovi u okviru ZPP-a trebali doprinijeti i biti usklađeni s njima. U tu svrhu, u slučaju izmjene bilo kojeg zakonodavnog akta, države članice trebaju procijeniti trebaju li izmijeniti svoje strateške planove u okviru ZPP-a i, prema potrebi, podnijeti zahtjev za izmjenu. Kako bi se izbjegli nepotrebni administrativni postupci u kasnoj fazi provedbe strateških planova u okviru ZPP-a, trebalo bi izbrisati članak 120. Uredbe (EU) 2021/2115.
- (48) Članak 122. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi prilagoditi kako bi bio u skladu s izmjenama članka 119. te uredbe uvedenima ovom Uredbom.
- (49) Članak 124. stavak 4. Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi izmijeniti kako bi odbor za praćenje mogao dati svoje mišljenje o datumu od kojeg sve izmjene povezane s EFJP-om proizvode učinke kako bi poljoprivrednici i korisnici imali dovoljno vremena da uzmu u obzir predložene izmjene.

- (50) Člankom 134. Uredbe (EU) 2021/2115 utvrđuju se zahtjevi za sadržaj i postupak za godišnja izvješća o uspješnosti, koji su osnova za godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost iz članka 54. Uredbe (EU) 2021/2116. Budući da se ovom Uredbom postupak godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost ukida, te bi zahtjeve trebalo izmijeniti kako bi se izbrisale informacije potrebne isključivo za potrebe tog postupka, kao što su informacije o realiziranim jediničnim iznosima i obrazloženja koja trebaju dostaviti države članice ako realizirani jedinični iznosi premašuju odgovarajuće planirane jedinične iznose utvrđene u strateškim planovima u okviru ZPP-a.
- (51) Kako bi se ojačala veza između godišnjeg izvješća o uspješnosti i dvogodišnjeg pregleda uspješnosti iz članka 135. te uredbe, članak 134. stavak 7. Uredbe (EU) 2021/2115 potrebno je pojasniti u dijelu koji se odnosi na uključivanje obrazloženja za manjak u odnosu na ključne etape u godišnje izvješće o uspješnosti za potrebe dvogodišnjeg pregleda uspješnosti.
- (52) U skladu s člankom 134. stavkom 13. Uredbe (EU) 2021/2115 Komisija može iznijeti opažanja u vezi s prihvatljivim godišnjim izvješćima o uspješnosti u roku od mjesec dana od njihova podnošenja. Iskustvo je pokazalo da se ocjena prihvatljivosti godišnjeg izvješća o uspješnosti u skladu s člankom 134. stavkom 3. te uredbe i sveobuhvatna ocjena podnesenog godišnjeg izvješća o uspješnosti ne mogu provesti usporedno. Stoga je potrebno izmijeniti datum od kojeg se računa rok za slanje primjedbi iz članka 134. stavka 13. te uredbe na datum na koji godišnje izvješće o uspješnosti u skladu s člankom 134. stavkom 3. te uredbe postane prihvatljivo.
- (53) Dodatno nacionalno financiranje dodatnih kriznih plaćanja poljoprivrednicima koje se pruža u skladu s člankom 41.a Uredbe (EU) 2021/2115 trebalo bi podlijegati istim pravilima kao i dodatno nacionalno financiranje u okviru ruralnog razvoja.
- (54) U skladu s člankom 159. Uredbe (EU) 2021/2115 Komisija treba preispitati popis zakonodavnih akata iz Priloga XIII. toj uredbi i podnijeti zakonodavne prijedloge za dodavanje dodatnih zakonodavnih akata tom prilogu. Budući da se članak 120. te uredbe briše, trebalo bi izbrisati i članak 159. te uredbe kako bi se zajamčile usklađenost i stabilnost te izbjeglo ometanje nacionalnih tijela, poljoprivrednika i drugih korisnika u provedbi strateških planova u okviru ZPP-a.
- (55) U Prilogu I. Uredbi (EU) 2021/2115 utvrđeni su pokazatelji učinka, rezultata i ostvarenja u skladu s člankom 7. te uredbe. Tablicu „Godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost – OSTVARENJE” u Prilogu I. toj uredbi trebalo bi zamijeniti kako bi se uveli pokazatelji ostvarenja povezani s novouvedenim vrstama intervencija i izmijenjenim vrstama intervencija te kako bi se uzelo u obzir brisanje godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost iz članka 54. Uredbe (EU) 2021/2116 iz ove Uredbe.
- (56) U Prilogu II. Uredbi (EU) 2021/2115 navedeni su relevantni stavci Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi („zelena kutija”) za svaku vrstu intervencije iz te uredbe. Stoga bi u taj prilog trebalo uključiti novouvedene vrste intervencija za krizna plaćanja poljoprivrednicima u okviru izravnih plaćanja iz članka 41.a Uredbe (EU) 2021/2115 i za ruralni razvoj iz članka 78.a te uredbe.
- (57) Standard GAEC 1, naveden u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115, usmjeren je na održavanje trajnih travnjaka radi očuvanja zaliha ugljika na temelju omjera trajnih travnjaka i poljoprivredne površine na nacionalnoj, regionalnoj ili podregionalnoj razini, razini skupine poljoprivrednih gospodarstava ili razini poljoprivrednoga gospodarstva u odnosu na referentnu godinu 2018., uz maksimalno smanjenje od 5 % u usporedbi s referentnom godinom. Strukturne promjene na poljoprivrednim gospodarstvima do kojih može doći u programskom razdoblju 2023. – 2027., posebno u sektoru stočarstva. Te promjene mogu biti

popraćene brzim promjenama u korištenju zemljišta na razini poljoprivrednoga gospodarstva, posebno kako bi se ublažili učinci klimatskih promjena na dostupnost hrane za životinje i krmiva, što se u dostupnim podacima može pokazati tek sa zakašnjenjem. Takav razvoj strukturnih promjena na poljoprivrednim gospodarstvima može dovesti do razlika u godišnjem omjeru trajnih travnjaka u odnosu na referentnu godinu 2018. S obzirom na te razlike i kako bi se olakšala provedba standarda GAEC 1, maksimalni postotak smanjenja omjera trajnih travnjaka u odnosu na referentnu godinu 2018. trebalo bi povećati na 10 % kako bi se državama članicama omogućilo da uzmu u obzir kretanja u programskom razdoblju 2023. – 2027. i potrebe poljoprivrednih gospodarstava, posebno u sektoru stočarstva.

- (58) Standardom GAEC 4, navedenim u Prilogu III. Uredbi (EU) 2021/2115, riječni tokovi nastoje se zaštititi od onečišćenja i otjecanja uspostavom graničnih pojaseva duž vodotokova. Iskustvo je pokazalo da bi države članice trebale imati mogućnost uskladiti definiciju „vodotoka” za potrebe ovog standarda GAEC s definicijom vodotoka koju su države članice utvrdile u nacionalnom zakonodavstvu, uključujući nacionalno zakonodavstvo kojim se provodi zakonodavstvo Unije, koje je dio SMR-a navedenog u Prilogu III. toj uredbi. Međutim, definicija vodotoka koju države članice upotrebljavaju za potrebe standarda GAEC 4 trebala bi biti u skladu s glavnim ciljem tog standarda GAEC, posebno kako bi se smanjio rizik od isključivanja manjih vodotoka koji bi mogli uzrokovati onečišćenje nizvodno iz područja primjene tog standarda GAEC.
- (59) Poboljšanje interoperabilnosti, što uključuje neometanu razmjenu podataka, među javnim poljoprivrednim informacijskim sustavima ima niz operativnih, statističkih i političkih prednosti, kao što su smanjeno opterećenje zbog prikupljanja podataka i poboljšana učinkovitost, automatizirana integracija i potvrđivanje podataka, poboljšana točnost i pouzdanost podataka, poboljšano praćenje javnih politika i učinkovitija suradnja unutar država članica. Međutim, nepostojanje koordinirane strukture na razini država članica i uočene razlike u napretku digitalne tranzicije među državama članicama koče učinkovitu provedbu interoperabilnosti i njezinih prednosti. U skladu s Komunikacijom Komisije „Vizija za poljoprivredu i hranu”, u kojoj se ističe načelo „prikupiti jednom, koristiti više puta”, države članice trebale bi jamčiti da tijela odgovorna za provedbu, praćenje i evaluaciju ZPP-a podatke prikupljaju samo jednom i da ih ponovno upotrebljavaju te da od poljoprivrednika ne traže više puta dostavu istih podataka.
- (60) Kako bi se postigla i održala interoperabilnost informacijskih sustava koji se upotrebljavaju za provedbu, praćenje i evaluaciju ZPP-a te neometana razmjena podataka između tih informacijskih sustava u korist poljoprivrednika i drugih korisnika ZPP-a te uprave, a potencijalno i šireg gospodarstva, te uzimajući u obzir Europsku strategiju za podatke²⁸ i druge relevantne inicijative EU-a i nacionalne inicijative, kao što su Zajednički europski prostor za poljoprivredne podatke i Akt o interoperabilnoj Europi²⁹, svaka država članica trebala bi imenovati jedno tijelo odgovorno za izradu i provedbu plana koji sadržava mjere i djelovanja. U tu bi svrhu imenovano tijelo, prema potrebi, trebalo surađivati s drugim nacionalnim tijelima te institucijama i tijelima Unije. Države članice trebale bi Komisiji dostaviti svoje planove kako bi ona mogla pravodobno i odgovarajuće dalje postupati.

²⁸ KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA, „Europska strategija za podatke”, COM(2020) 66 final.

²⁹ Uredba (EU) 2024/903 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2024. o utvrđivanju mjera za visoku razinu interoperabilnosti javnog sektora u Uniji (Akt o interoperabilnoj Europi) (SL L, 2024/903, 22.3.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>).

Komisija bi trebala moći iznijeti primjedbe na planove koje su dostavile države članice kako bi se zajamčila usklađenost i poboljšanje interoperabilnosti javnih poljoprivrednih informacijskih sustava. Neusklađeni pristup digitalnim identifikatorima ili mehanizmima za razmjenu podataka otežava napredak u postizanju interoperabilnosti. U tu bi svrhu države članice trebale razmotriti uspostavu jedinstvenog okvira za digitalni identitet i usklađivanje s Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰, među ostalim kad je riječ o europskoj lisnici za digitalni identitet za fizičke i pravne osobe. Države članice trebale bi u skladu sa svojom specifičnom situacijom i potrebama utvrditi i provesti plan koji bi trebao sadržavati mjere potrebne za postizanje i održavanje interoperabilnosti javnih poljoprivrednih informacijskih sustava te vremenski okvir unutar kojeg bi se te mjere provele. Imenovanje tog tijela te sastavljanje i provedba plana ne bi se trebali smatrati osnovnim zahtjevima Unije iz članka 2. točke (c) Uredbe (EU) 2021/2116.

- (61) Iskustvo s uvođenjem pričuve za poljoprivredu pokazalo je da je u slučaju krize ona korisna za pružanje potpore pogođenim poljoprivrednicima i ponovnu uspostavu bolje ravnoteže na tržištima. Međutim, posljednjih se godina ona sve više upotrebljavala za ublažavanje situacije poljoprivrednika koji su pretrpjeli izravne gubitke zbog prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja, iako je izvorno kao instrument financijskog tržišta bila namijenjena za nadoknadu i ublažavanje učinaka poremećaja na tržištu. S obzirom na sve veće izazove s kojima se suočava poljoprivredni sektor Unije, uključujući trgovinske napetosti, geopolitičku nesigurnost i povećani neizravni učinak pitanja zdravlja životinja na ravnotežu na tržištu, čini se opravdanim preusmjeriti rezervu na njezinu izvornu svrhu. Naknade poljoprivrednicima za izravne posljedice prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja, kao što su one koje dovode do fizičkog gubitka bilja, životinja i proizvoda od njih, trebale bi rješavati države članice koje su zadužene za razvoj pouzdanih strategija upravljanja rizicima i krizama uz financijsku potporu iz svojih strateških planova u okviru ZPP-a, što uključuje nove instrumente uspostavljene ovom Uredbom. Mjere za ublažavanje negativnog učinka na poljoprivrednike uzrokovanog tržišnim poremećajima kao što su oni koji utječu na cijene, troškove ili prodaju, među ostalim i ako su nastali kao neizravni učinci prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja, trebale bi se i dalje financirati iz pričuve za poljoprivredu.
- (62) Članak 21. stavak 1. i članak 32. stavak 8. Uredbe (EU) 2021/2116 u kojima se utvrđuju pravila o mjesečnim plaćanjima odnosno međuplaćanjima trebalo bi izmijeniti kako bi se uzelo u obzir brisanje godišnjeg poravnjanja s obzirom na uspješnost iz članka 54. te uredbe na temelju ove Uredbe. Osim toga, članak 21. stavak 2. Uredbe (EU) 2021/2116 trebalo bi izmijeniti i kako bi se zajamčilo da se, nakon izmjena uvedenih ovom Uredbom u članak 86. stavak 2. i članak 119. stavak 8. Uredbe (EU) 2021/2115, rashodi koji postanu prihvatljivi za doprinos iz EFJP-a od datuma od kojeg izmjena počne proizvoditi učinke, koji prethodi Komisijinu odobrenju izmjene, ali slijedi nakon datuma podnošenja zahtjeva za izmjenu Komisiji, prijave Komisiji tek nakon što Komisija odobri izmjenu u skladu s člankom 119. stavkom 10. Uredbe (EU) 2021/2115. U tu bi se svrhu rashodi koji se ne mogu prijaviti u predmetnom mjesecu zbog predstojećeg odobrenja izmjene trebali moći prijaviti u sljedećim mjesecima iste financijske godine ili najkasnije u godišnjim financijskim izvještajima za tu financijsku godinu koji se šalju Komisiji do 15. veljače godine koja slijedi nakon te financijske godine. Pri utvrđivanju datuma od kojeg izmjena proizvodi učinke i kako bi se

³⁰ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014, str. 73., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

svi rashodi koji proizlaze iz izmjene koji su već isplaćeni korisnicima mogli prijaviti u odgovarajućoj financijskoj godini, države članice trebale bi uzeti u obzir rokove za postupak odobravanja utvrđene u članku 119. Uredbe (EU) 2021/2115.

- (63) Članak 40. Uredbe (EU) 2021/2116 o suspenziji plaćanja povezanoj s godišnjim poravnanjem s obzirom na uspješnost potrebno je izmijeniti kako bi se uzelo u obzir brisanje godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost iz članka 54. te uredbe.
- (64) Člankom 53. Uredbe (EU) 2021/2116 propisuje se da na temelju informacija iz članka 9. stavka 3. prvog podstavka točaka (a) i (d) te uredbe Komisija donosi provedbene akte koji sadržavaju njezinu odluku o poravnanju računovodstvene dokumentacije akreditiranih agencija za plaćanja za rashode iz članka 5. stavka 2. i članka 6. te uredbe. Članak 53. Uredbe (EU) 2021/2116 trebalo bi izmijeniti kako bi se uzelo u obzir brisanje godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost predviđeno u članku 54. te uredbe na temelju ove Uredbe.
- (65) Člankom 54. Uredbe (EU) 2021/2116. propisuje se da ako rashodi iz članka 5. stavka 2. i članka 6. te uredbe koji odgovaraju intervencijama iz glave III. Uredbe (EU) 2021/2115 nisu popraćeni odgovarajućim ostvarenjem kako je navedeno u godišnjem izvješću o uspješnosti iz članka 9. stavka 3. i članka 10. Uredbe (EU) 2021/2116., kao i iz članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115, Komisija prije 15. listopada godine koja slijedi nakon predmetne proračunske godine donosi provedbene akte kojima se utvrđuju iznosi za koje treba smanjiti financiranje sredstvima Unije („godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost”). Iskustvo stečeno u prvoj godini provedbe godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost i pripremi druge godine pokazuje da države članice snose nerazmjerno administrativno opterećenje u pripremi i dostavljanju potrebnih informacija za godišnje izvješće o uspješnosti te tijekom godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje država članica, trebalo bi ukinuti godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost predviđeno člankom 54. Uredbe (EU) 2021/2116. Zahtjev da se rashodi koje su ostvarile agencije za plaćanja podudaraju s odgovarajućim ostvarenjem, utvrđen u članku 37. stavku 1. točki (b) podtočki i. te uredbe, obuhvaćen je postupkom potvrđivanja sukladnosti iz članka 55. te uredbe.
- (66) Zahtjev da se rashodi ostvaruju u skladu s važećim upravljačkim sustavima iz članka 37. stavka 1. točke (b) podtočke ii. Uredbe (EU) 2021/2116 kontroliraju agencije za plaćanja, a zatim ga svake godine provjeravaju tijela za ovjeravanje i Komisija u obliku preispitivanja mišljenja i izvješća tijela za ovjeravanje te u okviru daljnjeg postupanja na temelju nalaza, kao i tijekom postupaka potvrđivanja sukladnosti iz članka 55. te uredbe. Tim se postupcima pruža potrebno jamstvo da su realizirana ostvarenja postignuta u skladu sa zakonodavstvom Unije. Osim dvogodišnjeg pregleda uspješnosti iz članka 135. Uredbe (EU) 2021/2115, tim se postupcima jamči i da će države članice ostvariti ključne etape i ciljne vrijednosti iz članka 109. stavka 1. točke (a) te uredbe, koje su utvrdile kao dio svojih sustava uspješnosti u strateškim planovima u okviru ZPP-a. Članak 54. Uredbe (EU) 2021/2116 trebalo bi stoga brisati.
- (67) Financijske instrumente unutar ZPP-a i drugih politika u okviru podijeljenog upravljanja potrebno je dodatno uskladiti u dijelu koji se odnosi na nepravilnosti i financijske ispravke kad tijela koja provode financijske instrumente dokažu ispunjenje kumulativnog paketa mjera. Stoga je potrebno izmijeniti članak 57. Uredbe (EU) 2021/2116 kako bi se zajamčila dosljednost s člankom 103. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/1060.
- (68) Poljoprivrednici su opetovano izvješćivali o pritisku zbog podvrgavanja višestrukim kontrolama tijekom godine. Države članice već mogu grupirati nekoliko kontrola u jedan posjet. Kako bi se smanjio broj terenskih posjeta po poljoprivrednom gospodarstvu, a time i

administrativno opterećenje korisnika, ako je to moguće, države članice ne bi trebale odabrati korisnika koji je već odabran za provjeru na licu mjesta za tu godinu, osim ako okolnosti zahtijevaju drugu kontrolu kako bi se zaštitili financijski interesi Unije. Tim se smanjenjem ne bi trebala smanjiti razina provjera. Stoga bi članak 60. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2021/2116 trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

- (69) Članak 67. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/2116 trebalo bi izmijeniti kako bi se uklonilo upućivanje na godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost iz članka 54. te uredbe.
- (70) Na temelju prvih godina provedbe suvišima se čine terenske provjere intervencija koje se prate prema podacima satelita Sentinel u okviru programa Copernicus ili drugim podacima barem jednake vrijednosti, jer dovode do neopravdanog opterećenja za države članice i poljoprivrednike. Za te uvjete prihvatljivosti države članice ne bi trebale biti obvezne provoditi provjere na terenu, uključujući one koje se provode na daljinu primjenom tehnologije. Stoga bi članak 72. Uredbe (EU) br. 2021/2116 trebalo na odgovarajući način izmijeniti.
- (71) Stečeno iskustvo pokazuje da bi trebalo spojiti procjene kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela (LPIS), sustava za geoprostorne zahtjeve (GSA) i sustava za nadzor površina (AMS). Budući da su ti sustavi neodvojivo povezani, teško je procijeniti kvalitetu jednog sustava bez razmatranja učinka na druge. Spajanjem tih procjena kvalitete upravama država članica smanjilo bi se radno opterećenje povezano s inspekcijskim postupcima i obvezama izvješćivanja. Osim toga, države članice mogle bi, prema potrebi, predlagati jedinstvenu korektivnu mjeru kojom bi se obuhvatila sva tri sustava (LPIS, GSA i AMS) i ne provoditi zasebne mjere, čime bi se povećala njihova učinkovitost. U tu bi svrhu u Uredbu (EU) 2021/2116 trebalo uvesti novi članak i na odgovarajući način izmijeniti relevantna upućivanja.
- (72) Iskustvo stečeno u primjeni sustava kontrole uvjetovanosti, među ostalim u postupcima potvrđivanja sukladnosti, pokazalo je da su određeni uvjeti nepotrebno strogi i nepotrebno opterećuju države članice, a da pritom ne štite nužno bolje sredstva Unije. Kako bi se pojednostavnio sustav kontrole i smanjilo administrativno opterećenje, a zadržala njegova djelotvornost u provjeri usklađenosti sa zahtjevima u pogledu uvjetovanosti, državama članicama trebalo bi omogućiti veću fleksibilnost u osmišljavanju vlastitih sustava kontrole. Stoga bi zahtjev za godišnje preispitivanje sustava kontrole trebalo ukloniti, a čimbenike koje treba uzeti u obzir u analizi rizika prepustiti diskrecijskoj odluci država članica.
- (73) Uredbom (EU) 2024/1468 Europskog parlamenta i Vijeća³¹ izmijenjeni su članci 83. i 84. Uredbe (EU) 2021/2216 kako bi se smanjilo opterećenje malih poljoprivrednika i nacionalnih uprava povezano s kontrolama uvjetovanosti i kaznama. Konkretno, njome se poljoprivrednici čija najveća veličina poljoprivrednog gospodarstva ne premašuje 10 hektara poljoprivredne površine prijavljene u skladu s člankom 69. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/2116 izuzimaju od kontrola uvjetovanosti i primjene administrativnih kazni za neusklađenost sa zahtjevima u pogledu uvjetovanosti. Međutim, geoprostorni zahtjev iz članka 69. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116 uključuje površine koje nisu poljoprivredne površine te postoje tehnička ograničenja za izračun poljoprivrednih površina jer se neki elementi i obilježja krajobrazu možda neće mjeriti i jer se s vremenom njihova veličina može

³¹ Uredba (EU) 2024/1468 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o izmjeni uredaba (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116 u pogledu standarda za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete, shema za klimu, okoliš i dobrobit životinja, izmjena strateških planova u okviru ZPP-a, preispitivanja strateških planova u okviru ZPP-a i izuzeća od kontrola i kazni (SL L, 2024/1468, 24.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>).

promijeniti. Stoga bi se izuzeća trebala temeljiti na površini prihvatljivoj za plaćanja i potpori relevantnoj za uvjetovanost.

- (74) Mali korisnici koji nisu poljoprivrednici, kao što su upravitelji zemljišta, ne mogu se izuzeti od kontrola uvjetovanosti i kazni. Međutim, administrativno opterećenje povezano s tim kontrolama i izricanje kazni za zahtjeve u pogledu uvjetovanosti predviđene Uredbom (EU) 2021/2116 također mogu biti nerazmjerno veliki za te korisnike. Budući da je poljoprivredna površina kojom upravljaju ti korisnici ograničena i da su kazne za male korisnike općenito niske, primjena kazni mogla bi dovesti do nerazmjernog opterećenja za uprave država članica. Stoga bi i male korisnike koji nisu poljoprivrednici trebalo izuzeti od kontrola uvjetovanosti i primjene administrativnih kazni za zahtjeve u pogledu uvjetovanosti. Važno je da ZPP zahtjevima u pogledu uvjetovanosti nastavi doprinositi okolišnim ciljevima iz članka 6. stavka 1. točaka (d), (e) i (f) Uredbe (EU) 2021/2115 te da se jamči stabilnost tih zahtjeva kao zajedničke osnove za države članice i korisnike. Stoga bi se zahtjevi u pogledu uvjetovanosti i dalje trebali primjenjivati na sve korisnike navedene u članku 83. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/2116.
- (75) Članke 102. i 103. Uredbe (EU) 2021/2116 o utvrđivanju pravila o izvršavanju delegiranja ovlasti za donošenje delegiranih akata i postupku odbora trebalo bi izmijeniti kako bi se uzele u obzir izmjene drugih odredaba Uredbe (EU) 2021/2116 uvedene ovom Uredbom, a posebno brisanje članka 54. te uredbe.
- (76) Kako bi se zajamčila usklađenost različitih odredaba Uredbe (EU) 2021/2116, tu bi uredbu trebalo izmijeniti kako bi se uklonila upućivanja na postupak godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost, posebno na članak 54. i članak 40. stavak 1. te uredbe.
- (77) Uredbe (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (78) Trebalo bi utvrditi prijelazne odredbe u vezi s izmjenama članka 119. Uredbe (EU) 2021/2115, koje se uvode ovom Uredbom, kako bi se zahtjevi za izmjenu i obavijesti o izmjenama strateških planova u okviru ZPP-a koje su države članice podnijele Komisiji prije stupanja na snagu ove Uredbe odobrili primjenom postupaka primjenjivih u trenutku podnošenja tih zahtjeva za izmjenu ili obavijesti.
- (79) Kako bi se zajamčila neometana provedba mjera uvedenih ovom Uredbom i s obzirom na hitnost zbog potrebe da se smanji administrativno opterećenje tijela država članica uključenih u izradu godišnjeg izvješća o uspješnosti za financijsku godinu 2025., ova uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (80) S obzirom na to da su sredstva već dodijeljena iz pričuve za poljoprivredu za 2025. za sektore pogođene nepovoljnim klimatskim prilikama i prirodnim katastrofama kako je predviđeno Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2025/441³², članak 2. točka 5. ove Uredbe trebao bi se primjenjivati samo od poljoprivredne financijske godine 2026., tj. samo od 16. listopada 2025.
- (81) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725³³ Europskog parlamenta i Vijeća te je on dao mišljenje [...]

³² Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/441 od 6. ožujka 2025. o utvrđivanju hitne financijske potpore za poljoprivredne sektore pogođene nepovoljnim klimatskim prilikama i elementarnim nepogodama u Španjolskoj, Hrvatskoj, Cipru, Latviji i Mađarskoj u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

³³ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/2115

Uredba (EU) 2021/2115 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 4. stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„„trajni travnjaci i trajni pašnjaci” (zajedno „trajni travnjaci”) su zemljište koje se upotrebljava za uzgoj trava ili drugog travolikog krmnog bilja na prirodan način (samoniklo) ili uzgojem (zasijano) i koje nije bilo uključeno u plodored na poljoprivrednom gospodarstvu pet ili više godina i, ako države članice tako odluče, sedam ili više godina, te ako države članice tako odluče, koje nije preorano, obrađeno niti ponovno zasijano različitim vrstama trave ili drugog travolikog krmnog bilja pet ili više godina ili sedam ili više godina. Može obuhvaćati i druge vrste, kao što su grmlje ili drveće, koji se mogu upotrebljavati za ispašu i, ako države članice tako odluče, druge vrste kao što su grmlje ili drveće od kojih se može proizvesti hrana za životinje, pod uvjetom da trave i drugo travoliko krmno bilje i dalje prevladavaju.”;

(2) u članku 10. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Osobito osnovna potpora dohotku za održivost, dodatna preraspodijeljena potpora dohotku za održivost, dodatna potpora dohotku za mlade poljoprivrednike te sheme za klimu, okoliš i dobrobit životinja, kao i krizna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili drugih katastrofalnih događaja u okviru izravnih plaćanja i u okviru ruralnog razvoja ispunjavaju kriterije iz stavaka Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi navedene u Prilogu II. ovoj uredbi za te intervencije. Za ostale intervencije stavci Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi navedeni u Prilogu II. ovoj uredbi su okvirni i te intervencije mogu ispunjavati zahtjeve nekog stavka Priloga 2. Sporazumu WTO-a o poljoprivredi koji nije naveden u Prilogu II. ovoj uredbi ako je to navedeno i objašnjeno u strateškom planu u okviru ZPP-a.”;

(3) članak 11. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako država članica namjerava povećati svoje planirano ostvarenje iz stavka 1. ovog članka utvrđeno u njezinu strateškom planu u okviru ZPP-a koji je odobrila Komisija, ona obavještuje Komisiju o revidiranom planiranom ostvarenju u skladu s člankom 119. stavkom 9. prije 1. siječnja u godini koja prethodi predmetnoj godini zahtjeva.”

(b) u stavku 5. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Svaka predmetna država članica do 31. ožujka u godini koja prethodi predmetnoj godini zahtjeva dostavlja obavijest u skladu s člankom 119. stavkom 9. koja sadržava koeficijent smanjenja iz drugog podstavka ovog stavka.”

(4) članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>.

„1. Države članice u svoje strateške planove u okviru ZPP-a uključuju sustav uvjetovanosti na temelju kojeg poljoprivrednici i drugi korisnici koji primaju izravna plaćanja na temelju poglavlja II., osim plaćanja iz članka 41.a, ili godišnja plaćanja na temelju članaka 70., 71. i 72. podliježu administrativnoj sankciji ako ne poštuju propisane zahtjeve upravljanja na temelju prava Unije i standarde GAEC utvrđene u strateškim planovima u okviru ZPP-a, kako su navedeni u Prilogu III., u vezi sa sljedećim specifičnim područjima:

- (a) klima i okoliš, uključujući vodu, tlo i bioraznolikost ekosustava;
- (b) javno zdravlje i zdravlje bilja;
- (c) dobrobit životinja.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Odstupajući od stavka 1., sustav uvjetovanosti ne primjenjuje se na korisnike plaćanja iz članka 28.”;

(5) U članku 13. stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„Smatra se da poljoprivrednici čije je cijelo poljoprivredno gospodarstvo certificirano u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća* ispunjavaju standarde GAEC 1, 3, 4, 5, 6 i 7 navedene u Prilogu III. ovoj uredbi.

Pri utvrđivanju svojih standarda države članice prema potrebi mogu odrediti elemente iz članka 109. stavka 2. točke (a) podtočke i. tako da budu u skladu s obveznim zahtjevima utvrđenima nacionalnim pravom i da ne nadilaze te zahtjeve, pod uvjetom da su ti postojeći nacionalni obvezni zahtjevi u skladu sa standardima GAEC navedenima u Prilogu III.”

„* Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).”;

(6) u članku 14. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice dužne su u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a navesti da će se, najkasnije od 1. siječnja 2025., poljoprivrednicima i drugim korisnicima koji primaju izravna plaćanja na temelju poglavlja II., osim plaćanja iz članka 41.a, ili godišnja plaćanja na temelju članaka 70., 71. i 72. nametati administrativne sankcije ako ne ispune zahtjeve koji se odnose na primjenjive uvjete rada i zapošljavanja ili obveze poslodavaca koje proizlaze iz pravnih akata iz Priloga IV.”;

(7) članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Vrste intervencija iz ovog poglavlja mogu imati oblik proizvodno nevezanih izravnih plaćanja i proizvodno vezanih izravnih plaćanja te dodatnih kriznih plaćanja.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„4. Dodatna krizna plaćanja su izravna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja.”

(8) u članku 19. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice koje odluče primijeniti ovu odredbu primjenjuju je na sve poljoprivrednike za koje postoji instrument za upravljanje rizicima u određenoj godini.”;

(9) članak 28. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 28.

Plaćanja za male poljoprivrednike

Države članice mogu dodijeliti plaćanje malim poljoprivrednicima, kako su ih utvrdile države članice, na temelju jednokratnog iznosa ili iznosa po hektaru kojima bi se zamijenila izravna plaćanja na temelju ovog odjeljka i odjeljka 3. ovog poglavlja. Države članice u svoj strateški plan u okviru ZPP-a unose odgovarajuću intervenciju, koja je za poljoprivrednike neobvezna.

Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu u strateškom planu u okviru ZPP-a odlučiti da plaćanje malim poljoprivrednicima iz prvog podstavka ne zamjenjuje izravna plaćanja izvršena za potporu ekoshemama utvrđenima u skladu s člankom 31.

Godišnje plaćanje za svakog poljoprivrednika na temelju prvog podstavka ne smije premašiti 2500 EUR.

Države članice mogu odlučiti odrediti različite jednokratne iznose ili iznose po hektaru povezane s različitim pragovima za površine.”;

(10) članak 31. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

(1) i. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za obveze iz prvog podstavka točke (b), ako se nacionalnim pravom nameću zahtjevi koji nadilaze odgovarajuće obvezne minimalne zahtjeve utvrđene u pravu Unije, potpora se može dodijeliti za obveze kojima se doprinosi ispunjavanju tih zahtjeva.”;

(b) ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu odlučiti isključiti iz zahtjeva utvrđenog u prvom podstavku točki (a) standard GAEC 2 utvrđen na temelju poglavlja I. odjeljka 2. ove glave.”;

(c) stavak 7. mijenja se kako slijedi:

i. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od prvog podstavka, plaćanja dodijeljena u skladu s točkom (b) tog podstavka za obveze povezane s dobrobiti životinja, obveze za borbu protiv antimikrobne rezistencije, obveze za poljoprivredne prakse korisne za klimu i obveze za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja utvrđene u Uredbi (EU) 2018/848 ili njihovo zadržavanje također mogu biti u obliku godišnjeg plaćanja za uvjetna grla.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, plaćanja dodijeljena u skladu s točkom (b) tog podstavka mogu, prema potrebi, biti u obliku godišnjeg plaćanja za košnice. Za potrebe ovog odstupanja primjenjuje se definicija „košnice” utvrđena u delegiranom aktu iz članka 56. točke (b).”;

(11) u glavi III. poglavlju II. dodaje se sljedeći odjeljak:

„Odjeljak 4.

Dodatna krizna plaćanja

Članak 41.a

Dodatna krizna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja u okviru izravnih plaćanja

1. Države članice mogu osigurati dodatna krizna plaćanja kao nadoknadu korisnicima izravnih plaćanja iz odjeljaka 2. i 3. ovog poglavlja koji su pogođeni prirodnim katastrofama, nepovoljnim

klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima. Tim se plaćanjima nastoji osigurati kontinuitet poljoprivredne djelatnosti tih korisnika te se na njih primjenjuju uvjeti utvrđeni u ovom članku i kako su države članice dodatno odredile u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a.

2. Potpora iz ovog članka podliježe službenom priznanju nadležnog tijela države članice da je došlo do prirodne katastrofe, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja, kako ih je definirala država članica, i da su ti događaji ili mjere donesene u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 radi iskorjenjivanja ili ograničavanja bolesti bilja ili nametnika, mjere donesene radi kontrole, sprečavanja ili iskorjenjivanja bolesti životinja s popisa u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1882* ili mjere donesene u vezi s emergentnom bolesti u skladu s člankom 6. stavkom 3. i člankom 259. Uredbe (EU) 2016/429 izravno prouzročile štetu koja je dovela do uništenja najmanje 30 % prosječne godišnje proizvodnje poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili trogodišnjeg prosjeka koje se temelji na prethodnom petogodišnjem razdoblju, isključujući najveći i najmanji unos. Gubici se izračunavaju na razini gospodarstva, na razini djelatnosti gospodarstva u predmetnom sektoru ili u odnosu na određeno područje o kojem je riječ.

3. Države članice jamče da je potpora na temelju ovog članka usmjerena na poljoprivrednike koji su najviše pogođeni prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima utvrđivanjem uvjeta prihvatljivosti na temelju dostupnih dokaza.

4. Države članice utvrđuju primjenjive stope potpore za nadoknadu gubitka proizvodnje. Te su stope više za poljoprivrednike koji su pokriveni programom osiguranja ili drugim instrumentom za upravljanje rizicima. Za izračun gubitka proizvodnje mogu se koristiti indeksi.

5. Države članice mogu odlučiti sufinancirati plaćanja dodatnim nacionalnim financiranjem u iznosu do 200 % u skladu s člankom 115. stavkom 5. i člankom 146.

6. Pri dodjeli potpore na temelju ovog članka države članice jamče da su intervencije na temelju ovog članka usklađene s intervencijama koje se temelje na članku 78.a i da se izbjegava prekomjerna naknada kao rezultat kombinacije intervencije na temelju ovog članka s drugim nacionalnim instrumentima potpore, instrumentima potpore Unije ili privatnim programima osiguranja.

7. Odstupajući od članka 111. prvog podstavka, točke (h) i (i) tog podstavka ne primjenjuju se na potporu u okviru ove vrste intervencije.

* Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1882 od 3. prosinca 2018. o primjeni određenih pravila za sprečavanje i suzbijanje bolesti na kategorije bolesti s popisa i o utvrđivanju popisa vrsta i skupina vrsta koje predstavljaju znatan rizik za širenje tih bolesti s popisa (SL L 308, 4.12.2018., str. 21., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1882/oj).”;

(12) članak 48. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 48.

Planiranje i izvješćivanje na razini operativnih programa

Članak 7. stavak 1. točka (a), članak 102., članak 111. točke (g) i (h), članak 112. stavak 3. točka (b) i članak 134. primjenjuju se na vrste intervencija u sektorima iz članka 42. točaka (a), (d), (e) i (f) na razini operativnih programa umjesto na razini intervencije. Planiranje i izvješćivanje za te vrste intervencija također se provode na razini operativnih programa.”;

(13) u članku 52. stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ta se ograničenja mogu povećati za 0,5 postotnih bodova ako operativni program obuhvaća jednu ili više intervencija povezanih s bilo kojim od ciljeva iz članka 46. točaka (d), (e), (f), (h), (i) ili (j), pod uvjetom da se iznos koji premašuje relevantni postotak utvrđen u prvom podstavku

upotrebljava isključivo za financiranje rashoda koji proizlaze iz provedbe tih intervencija. Kad je riječ o udruženjima organizacija proizvođača, uključujući transnacionalna udruženja organizacija proizvođača, te intervencije može provesti udruženje u ime svojih članova.”;

(14) članak 69. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (e) zamjenjuje se sljedećom:

„(e) pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novih poljoprivrednika, osnivanje ruralnih poduzeća i poslovni razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava;”;

(b) dodaje se sljedeća točka:

„i. krizna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja u okviru ruralnog razvoja.”;

(15) članak 70. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

(b) i. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za obveze iz prvog podstavka točke (b), ako se nacionalnim pravom nameću zahtjevi koji nadilaze odgovarajuće obvezne minimalne zahtjeve utvrđene u pravu Unije, potpora se može dodijeliti za obveze kojima se doprinosi ispunjavanju tih zahtjeva.”

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu odlučiti isključiti iz zahtjeva utvrđenog u prvom podstavku točki (a) standard GAEC 2 utvrđen na temelju poglavlja I. odjeljka 2. ove glave.”;

(c) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Ako se potpora na temelju ovog članka dodjeljuje za obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime ili obveze za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja kako su utvrđene u Uredbi (EU) 2018/848 ili njihovo zadržavanje, države članice uspostavljaju plaćanja po hektaru ili, prema potrebi, po košnici, kako je definirana u delegiranom aktu iz članka 56. točke (b) ove Uredbe. Za druge obveze države članice mogu primjenjivati i druge jedinice osim hektara. U opravdanim slučajevima države članice mogu dodijeliti potporu na temelju ovog članka kao jednokratni iznos.

Odstupajući od prvog podstavka, potpora za obveze u području poljoprivrede, okoliša i klime korisne za klimu i obveze za prijelaz na prakse i metode ekološkog uzgoja ili njihovo zadržavanje kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2018/848 može biti u obliku plaćanja za uvjetna grla.”;

(16) u članku 72. stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, države članice mogu odlučiti u izračun uključiti dodatne troškove i gubitak prihoda povezane s nepovoljnim položajem koji proizlazi iz usklađivanja sa standardom GAEC 2 utvrđenim na temelju poglavlja I. odjeljka 2. ove glave.”;

(17) u članku 73. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

5. Ako pravo Unije dovede do nametanja novih zahtjeva za poljoprivrednike, potpora se može dodijeliti kako bi ulaganja ispunjavala te zahtjeve na najviše 36 mjeseca od datuma kad su postali obvezni za poljoprivredno gospodarstvo.

Mladim poljoprivrednicima koji prvi put osnivaju poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelji gospodarstva potpora za ulaganja radi usklađivanja sa zahtjevima prava Unije može se dodijeliti na najviše 36 mjeseci od datuma osnivanja ili dok se ne dovrše mjere utvrđene u poslovnom planu iz članka 75. stavka 3.”;

(18) članak 75. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novih poljoprivrednika, osnivanje ruralnih poduzeća ili poslovni razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice mogu dodijeliti potporu za pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i osnivanje ruralnih poduzeća, uključujući pokretanje poslovanja novih poljoprivrednika, te za poslovni razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku i kako je dodatno utvrđeno u njihovim strateškim planovima u okviru ZPP-a radi doprinosa ostvarenju jednog ili više specifičnih ciljeva utvrđenih u članku 6. stavcima 1. i 2.”;

(c) u stavku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(d) poslovnom razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava, kako su utvrdile države članice u skladu s člankom 73. stavkom 4. drugim podstavkom točkom (b).”;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice potporu dodjeljuju u obliku jednokratnih iznosa ili financijskih instrumenata ili kombinacije obaju oblika. Potpora se ograničava:

(a) na maksimalni iznos potpore od 100 000 EUR za aktivnosti iz stavka 2. točaka (a), (b) i (c);

(b) na maksimalni iznos potpore od 50 000 EUR za aktivnosti iz stavka 2. točke (d).

Potpore se može razlikovati u skladu s objektivnim kriterijima.”;

(19) u članku 76. stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice dužne su se pobrinuti da se potpora dodjeljuje samo za pokriće gubitaka koji premašuju prag od najmanje 20 % prosječne godišnje proizvodnje ili dohotka poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili trogodišnjeg prosjeka koji se temelji na prethodnom petogodišnjem razdoblju, isključujući najveći i najmanji unos. Sektorskim instrumentima za upravljanje proizvodnim rizicima izračunavaju se gubici na razini poljoprivrednoga gospodarstva, na razini aktivnosti poljoprivrednoga gospodarstva u predmetnom sektoru ili u odnosu na određeno osigurano područje.

Za trajne nasade i u drugim opravdanim slučajevima za koje metode izračuna iz prvog podstavka nisu primjerene, države članice mogu procijeniti gubitke na temelju prosječne godišnje proizvodnje ili dohotka poljoprivrednika u razdoblju koje nije dulje od osam godina, isključujući najveći i najmanji unos.

Države članice mogu primijeniti drugu odgovarajuću procjenu za izračun gubitaka za mlade poljoprivrednike i nove poljoprivrednike.”;

(20) u glavi III. poglavlju IV. odjeljku 1. dodaje se sljedeći članak:

„Članak 78.a

Krizna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja u okviru ruralnog razvoja

1. Države članice mogu osigurati krizna plaćanja aktivnim poljoprivrednicima pogođenima prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima. Tim se plaćanjima nastoji osigurati kontinuitet poljoprivredne djelatnosti tih poljoprivrednika i na njih se primjenjuju uvjeti utvrđeni u ovom članku i kako su države članice dodatno odredile u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a.

2. Potpora iz ovog članka podliježe službenom priznanju nadležnog tijela države članice da je došlo do prirodne katastrofe, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja, kako ih je definirala država članica, i da su ti događaji ili mjere donesene u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 radi iskorjenjivanja ili ograničavanja bolesti bilja ili nametnika, mjere donesene radi sprečavanja ili iskorjenjivanja bolesti životinja s popisa u Prilogu Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2018/1882* ili mjere donesene u vezi s emergentnom bolesti u skladu s člankom 6. stavkom 3. i člankom 259. Uredbe (EU) 2016/429 izravno prouzročile štetu koja je dovela do uništenja najmanje 30 % prosječne godišnje proizvodnje poljoprivrednika u prethodnom trogodišnjem razdoblju ili trogodišnjeg prosjeka koji se temelji na prethodnom petogodišnjem razdoblju, isključujući najveći i najmanji unos. Gubici se izračunavaju na razini gospodarstva, na razini djelatnosti gospodarstva u predmetnom sektoru ili u odnosu na određeno područje o kojem je riječ.

3. Države članice jamče da je potpora na temelju ovog članka usmjerena na poljoprivrednike koji su najviše pogođeni prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima utvrđivanjem uvjeta prihvatljivosti na temelju dostupnih dokaza.

4. Države članice utvrđuju primjenjive stope potpore za nadoknadu gubitka proizvodnje. Te su stope više za poljoprivrednike koji su pokriveni programom osiguranja ili drugim instrumentom za upravljanje rizicima. Za izračun gubitka proizvodnje mogu se koristiti indeksi.

5. Pri dodjeli potpore na temelju ovog članka države članice jamče da su intervencije na temelju ovog članka usklađene s intervencijama koje se temelje na članku 41.a i da se izbjegava prekomjerna naknada kao rezultat kombinacije intervencije na temelju ovog članka s drugim nacionalnim instrumentima potpore ili instrumentima potpore Unije ili privatnim programima osiguranja.

6. Odstupajući od članka 111. prvog podstavka, točke (h) i (i) tog podstavka ne primjenjuju se na potporu u okviru ove vrste intervencije.”;

(21) u članku 79. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nakon savjetovanja s odborom za praćenje iz članka 124. („odbor za praćenje”) nacionalno upravljačko tijelo, regionalna upravljačka tijela ako je to relevantno ili imenovana posrednička tijela utvrđuju kriterije odabira za intervencije koje se odnose na sljedeće vrste intervencija: ulaganja, pokretanje poslovanja mladih poljoprivrednika i novih poljoprivrednika, osnivanje ruralnih poduzeća, poslovni razvoj malih poljoprivrednih gospodarstava, suradnju te razmjenu znanja i širenje informacija. Tim kriterijima odabira nastoji se osigurati jednako postupanje prema svim podnositeljima zahtjeva, učinkovitije korištenje financijskih sredstava i usmjeravanje potpore u skladu sa svrhom intervencija.”;

(22) članak 80. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se potpora dodjeljuje u obliku financijskih instrumenata, primjenjuju se definicije pojmova „financijski instrument”, „financijski proizvod”, „krajnji primatelj”, „holding fond”, „posebni fond”, „učinak poluge”, „faktor multiplikacije”, „troškovi upravljanja” i „naknade za upravljanje” utvrđene u članku 2. Uredbe (EU) 2021/1060 i odredbe glave V. poglavlja II. odjeljka II. točke II. Priloga XIII. toj uredbi.”;

(b) u stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za aktivnosti obuhvaćene područjem primjene članka 42. UFEU-a ukupni iznos potpore za obrtni kapital koja se pruža krajnjem primatelju ne smije premašiti bruto ekvivalent bespovratnog sredstva u iznosu od 300 000 EUR u bilo kojem razdoblju od tri godine.”;

(c) u stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Porez na dodanu vrijednost („PDV”) prihvatljiv je za ulaganja krajnjih primatelja u kontekstu financijskih instrumenata. Ako se ta ulaganja podupiru financijskim instrumentima u kombinaciji s programskom potporom u obliku bespovratnih sredstava iz članka 58. stavka 5. Uredbe (EU) 2021/1060, PDV nije prihvatljiv za dio troška ulaganja koji odgovara programskoj potpori u obliku bespovratnih sredstava, osim ako se PDV za troškove ulaganja ne može naplatiti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u.”;

(23) članak 81. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice mogu u prijedlogu strateškog plana u okviru ZPP-a iz članka 118. ili u zahtjevu za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a iz članka 119. dodijeliti iznos od najviše 3 % početnih ukupnih dodijeljenih sredstava iz EPFRR-a strateškom planu u okviru ZPP-a za doprinos programu InvestEU i provedbu putem jamstva EU-a i financijskog instrumenta programa InvestEU iz članka 10.a Uredbe (EU) 2021/523 te savjetodavnog centra InvestEU. Strateški plan u okviru ZPP-a sadržava obrazloženje upotrebe programa InvestEU i njegov doprinos ostvarenju jednog ili više specifičnih ciljeva utvrđenih u članku 6. stavcima 1. i 2. ove Uredbe i odabranih na temelju strateškog plana u okviru ZPP-a.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Iznos iz stavka 1. upotrebljava se kao rezervacija za dio jamstva EU-a ili za financiranje osigurano financijskim instrumentom InvestEU u okviru odjeljka „države članice” i za savjetodavni centar InvestEU, nakon sklapanja sporazuma o doprinosu iz članka 10. stavka 3. ili članka 10.a stavka 3. Uredbe (EU) 2021/523. Proračunske obveze Unije u odnosu na svaki sporazum o doprinosu može preuzeti Komisija, u godišnjim obrocima u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2027.”;

(c) u stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako sporazum o doprinosu, kako je navedeno u članku 10. stavku 2. ili članku 10.a stavku 2. Uredbe (EU) 2021/523, za iznos iz stavka 1. ovog članka dodijeljen u strateškom planu u okviru ZPP-a nije sklopljen nakon donošenja provedbene odluke Komisije kojom se odobrava taj strateški plan u okviru ZPP-a u skladu s člankom 118. ove Uredbe, odgovarajući iznos preraspodjeljuje se u strateškom planu u okviru ZPP-a nakon što država članica odobri zahtjev za izmjenu podnesen u skladu s člankom 119. ove Uredbe.”;

(d) stavci 5., 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Ako sporazum o jamstvu, kako je navedeno u članku 10. stavku 4. drugom podstavku ili članku 10.a stavku 4. drugom podstavku Uredbe (EU) 2021/523, nije sklopljen u roku od 12 mjeseci od odobrenja sporazuma o doprinosu, sporazum o doprinosu otkazuje se ili sporazumno produljuje.

Ako država članica prestane sudjelovati u programu InvestEU, predmetni iznosi uplaćeni u zajednički fond za rezervacije kao rezervacija ili raspodijeljeni u okviru financijskog instrumenta programa InvestEU predmet su povrata kao unutarnji namjenski prihodi na temelju članka 21. stavka 5. Financijske uredbe, a država članica podnosi zahtjev za izmjenu svojeg strateškog plana u okviru ZPP-a kako bi se iskoristili iznosi čiji je povrat osiguran i iznosi dodijeljeni budućim kalendarskim godinama u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

Raskid ili izmjena sporazuma o doprinosu sklapa se istodobno s donošenjem provedbene odluke Komisije kojom se odobrava relevantna izmjena strateškog plana u okviru ZPP-a, a najkasnije 31. prosinca 2026.

6. Ako sporazum o jamstvu, kako je navedeno u članku 10. stavku 4. trećem podstavku ili članku 10.a stavku 4. trećem podstavku Uredbe (EU) 2021/523, nije propisno proveden u roku dogovorenog u sporazumu o doprinosu, ali ne duljem od četiri godine od potpisa sporazuma o jamstvu, sporazum o doprinosu se mijenja. Država članica može zatražiti da se kad je riječ o iznosima kojima se doprinosi jamstvu EU-a ili financijskom instrumentu programa InvestEU u skladu sa stavkom 1. ovog članka za koje su u sporazumu o jamstvu preuzete obveze, ali koji ne pokrivaju temeljne zajmove, vlasnička ulaganja ili druge instrumente koji nose rizik, postupa u skladu sa stavkom 5. ovog članka.

7. Sredstva ostvarena iznosima kojima se doprinosi jamstvu EU-a ili sredstva koja se mogu pripisati tim iznosima u skladu s ovim člankom stavljaju se na raspolaganje državi članici u skladu s člankom 10. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EU) 2021/523 i upotrebljavaju se za potporu u okviru istog cilja ili ciljeva iz stavka 1. ovog članka u obliku financijskih instrumenata ili proračunskih jamstava. Sredstva ostvarena iznosima kojima se doprinosi financijskom instrumentu programa InvestEU ili sredstva koja se mogu pripisati tim iznosima u skladu s ovim člankom stavljaju se na raspolaganje državi članici u skladu sa sporazumom o doprinosu i upotrebljavaju se za potporu u okviru istog cilja ili ciljeva u obliku financijskih instrumenata ili proračunskih jamstava.”;

(24) u članku 83. stavku 2. nakon točke (b) umeće se sljedeća točka:

„(ba) u skladu s metodama izračuna utvrđenima na temelju članka 54., članka 55. i članka 56. stavaka 1. i 3. Uredbe (EU) 2021/1060;”;

(25) u članku 86. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Rashodi koji postanu prihvatljivi kao rezultat izmjene strateškog plana u okviru ZPP-a prihvatljivi su za doprinos iz EFJP-a od datuma na koji izmjena počinje proizvoditi učinke, a koji predmetna država članica određuje u skladu s člankom 119. stavkom 8., ali ne prije datuma podnošenja zahtjeva za izmjenu Komisiji ili od datuma podnošenja obavijesti o izmjeni iz članka 119. stavka 9.”;

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, strateškim planom u okviru ZPP-a može se predvidjeti da, u slučajevima hitnih mjera zbog prirodnih katastrofa, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika, prihvatljivost rashoda financiranih iz EFJP-a povezanih s izmjenama strateškog plana u okviru ZPP-a koje se odnose na intervencije iz članka 41.a može početi od datuma nastanka događaja.

3. Rashodi koji postanu prihvatljivi kao rezultat izmjene strateškog plana u okviru ZPP-a prihvatljivi su za doprinos iz EPFRR-a od datuma podnošenja zahtjeva za izmjenu Komisiji ili od datuma obavijesti iz članka 119. stavka 9.

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka i stavka 4. drugog podstavka, u strateškom planu u okviru ZPP-a može se predvidjeti da, u slučaju kriznih mjera koje se provode zbog prirodnih katastrofa, katastrofalnih događaja ili nepovoljnih klimatskih prilika ili znatnih i naglih promjena socioekonomskih uvjeta u državi članici ili regiji, prihvatljivost rashoda financiranih iz EPFRR-a povezanih s izmjenama strateškog plana u okviru ZPP-a može započeti od datuma nastanka takvog događaja.”

(26) U glavi IV. umeće se sljedeći članak:

„Članak 96.a

Maksimalni iznosi financijskih sredstava dodijeljenih poljoprivrednicima za krizna plaćanja nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja

1. Za svaku državu članicu maksimalni iznos koji se može rezervirati za krizna plaćanja poljoprivrednicima nakon prirodnih katastrofa, nepovoljnih klimatskih prilika ili katastrofalnih događaja iz članka 41.a i 78.a ograničava se na godišnje iznose utvrđene u tablici 1. Priloga XV.

Za kalendarske godine 2025. i 2026. ukupni godišnji rashodi za dodatna krizna plaćanja iz članka 41.a ne smiju premašiti okvirni iznos financijskih sredstava dodijeljenih za tu vrstu intervencije za relevantnu kalendarsku godinu, kako su države članice utvrdile u svojim financijskim planovima u skladu s člankom 112. stavkom 2. točkom (a) i kako ih je odobrila Komisija u skladu s člankom 119. Ta financijska gornja granica predstavlja financijsku gornju granicu utvrđenu pravom Unije.

Ukupni rashodi iz EPFRR-a za krizna plaćanja iz članka 78.a ne smiju premašiti zbroj okvirnih iznosa financijskih sredstava dodijeljenih za tu vrstu intervencije za financijske godine 2026. i 2027., kako su ih utvrdile države članice u svojim financijskim planovima u skladu s člankom 112. stavkom 2. točkom (a) i kako ih je odobrila Komisija u skladu s člankom 119. Ta financijska gornja granica predstavlja financijsku gornju granicu utvrđenu pravom Unije.

2. Odstupajući od stavka 1., ako država članica odluči da neće pružiti potporu za krizna plaćanja u skladu s člankom 78.a, maksimalni godišnji iznos koji ta država članica može rezervirati za dodatna krizna plaćanja iz članka 41.a ograničava se na godišnje iznose utvrđene u tablici 2. Priloga XV.

Za kalendarske godine 2025. i 2026. ukupni godišnji rashodi za dodatna krizna plaćanja iz članka 41.a ne smiju premašiti okvirni iznos financijskih sredstava dodijeljenih za tu vrstu intervencije za relevantnu kalendarsku godinu, kako su države članice utvrdile u svojim financijskim planovima u skladu s člankom 112. stavkom 2. točkom (a) i kako ih je odobrila Komisija u skladu s člankom 119. Ta financijska gornja granica predstavlja financijsku gornju granicu utvrđenu pravom Unije.”;

(27) u članku 111. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Prvi podstavak točka (e) ne primjenjuje na intervencije u okviru vrste intervencija za dodatna krizna plaćanja poljoprivrednicima u okviru izravnih plaćanja iz članka 41.a, vrste intervencija u sektoru pčelarstva iz članka 55. stavka 1. točke (a) i točaka od (c) do (g), na intervencije u okviru vrste intervencija u sektoru vina iz članka 58. stavka 1. točaka od (h) do (k) te na informacijska i promidžbena djelovanja za sustave kvalitete u okviru vrste intervencije za suradnju iz članka 77. i na intervencije u okviru vrste intervencije za krizna plaćanja poljoprivrednicima u okviru ruralnog razvoja iz članka 78.a.”;

(28) u članku 115. stavku 5. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) kratak opis dodatnog nacionalnog financiranja za intervencije u području ruralnog razvoja utvrđene u glavi III. poglavlju IV. i za intervencije za dodatna krizna plaćanja poljoprivrednicima utvrđena u članku 41.a, koje se osigurava u sklopu strateškog plana u okviru ZPP-a, uključujući iznose po intervenciji i informaciju o ispunjavanju zahtjeva na temelju ove Uredbe;”;

(29) članak 119. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 119.

Izmjene strateških planova u okviru ZPP-a

1. Države članice mogu izmijeniti svoje strateške planove u okviru ZPP-a podnošenjem zahtjeva za stratešku izmjenu Komisiji u skladu sa stavkom 2. ili obavješćivanjem Komisije o izmjeni u skladu sa stavkom 9.

2. Države članice Komisiji podnose zahtjeve za strateške izmjene svojih strateških planova u okviru ZPP-a. Strateške izmjene su sljedeće izmjene strateških planova u okviru ZPP-a:

- (a) izmjene kojima se uvode nove intervencije ili brišu intervencije iz strateških planova u okviru ZPP-a;
- (b) izmjene koje dovode do promjena ključnih etapa ili ciljnih vrijednosti u okviru pokazatelja rezultata koji su u Prilogu I. označeni oznakom „PR”;
- (c) izmjene povezane s člankom 17. stavkom 5., člankom 88. stavkom 7., člancima od 92. do 98. ili člankom 103. stavcima 1. i 5.;
- (d) izmjene plana s ciljnim vrijednostima i financijskog plana u strateškom planu u okviru ZPP-a iz članka 112., uključujući izmjene doprinosa iz EPFRR-a programu InvestEU iz članka 81., izmjene ukupnog doprinosa iz EPFRR-a za svaku vrstu intervencije za cijelo razdoblje obuhvaćeno strateškim planom u okviru ZPP-a ili izmjene povezane sa stopama doprinosa iz EPFRR-a iz članka 91.

Zahtjevi za strateške izmjene strateških planova u okviru ZPP-a moraju biti opravdani te se u njima posebno navodi očekivani učinak izmjena plana na ostvarenje specifičnih ciljeva utvrđenih u članku 6. stavcima 1. i 2. Njima se prilaže izmijenjeni plan uključujući, prema potrebi, ažurirane priloge.

3. Komisija procjenjuje usklađenost strateških izmjena iz stavka 2. s ovom Uredbom i delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju nje te s Uredbom (EU) 2021/2116 i njihov stvaran doprinos postizanju specifičnih ciljeva.

4. Komisija odobrava zatraženu stratešku izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a ako su podnesene potrebne informacije i ako je izmijenjeni plan usklađen s ovom Uredbom i Uredbom (EU) 2021/2116, kao i delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju njih.

5. Komisija iznosi svoja opažanja u roku od 30 radnih dana od podnošenja zahtjeva za izmjenu iz stavka 2. Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne dodatne informacije.

6. Zahtjev za stratešku izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a odobrava se najkasnije tri mjeseca nakon što ga je podnijela država članica.

7. Zahtjev za stratešku izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a može se podnijeti dvaput u kalendarskoj godini, podložno mogućim iznimkama koje su predviđene u ovoj uredbi ili koje treba utvrditi Komisija u skladu s člankom 122. Osim toga, u razdoblju strateških planova u okviru ZPP-a moguće je podnijeti tri dodatna zahtjeva za stratešku izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a. Ovaj stavak ne primjenjuje se na zahtjeve za izmjene kojima se podnose elementi strateškog plana u okviru ZPP-a koji nedostaju u skladu s člankom 118. stavkom 5.

Zahtjev za stratešku izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a koji se odnosi na članak 17. stavak 5., članak 88. stavak 7., ili članak 103. stavak 5. ne računa se u odnosu na ograničenje utvrđeno u prvom podstavku ovog stavka.

8. Izmjena strateškog plana u okviru ZPP-a koja se odnosi na članak 17. stavak 5., članak 88. stavak 7. ili članak 103. stavak 1. u vezi s EFJP-om počinje proizvoditi učinke 1. siječnja kalendarske godine koja slijedi nakon godine u kojoj je Komisija odobrila zahtjev za stratešku izmjenu i nakon odgovarajuće izmjene dodijeljenih sredstava u skladu s člankom 87. stavkom 2.

Izmjena strateškog plana u okviru ZPP-a koja se odnosi na članak 103. stavak 1. u vezi s EPFRR-om počinje proizvoditi učinke nakon što Komisija odobri zahtjev za stratešku izmjenu i nakon odgovarajuće izmjene dodijeljenih sredstava u skladu s člankom 89. stavkom 4.

Strateška izmjena strateškog plana u okviru ZPP-a u vezi s EFJP-om, osim izmjena iz prvog podstavka ovog stavka, počinje proizvoditi učinke na datum koji treba odrediti država članica, a koji nije raniji od datuma podnošenja Komisiji zahtjeva za izmjenu. Države članice mogu odrediti različit datum ili datume na koje različiti elementi strateške izmjene počinju proizvoditi učinke. Ako

strateška izmjena može predmetne poljoprivrednike staviti u nepovoljniji položaj od onog koji su imali prije te izmjene, države članice pri određivanju datuma od kojeg izmjena počinje proizvoditi učinke uzimaju u obzir vrijeme koje je poljoprivrednicima i drugim korisnicima potrebno za primjenu te izmjene. Planirani datum od kojeg strateška izmjena povezana s EFJP-om proizvodi učinke navodi država članica u zahtjevu za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a iz stavka 2. ovog članka i on podliježe odobrenju Komisije u skladu sa stavkom 10. ovog članka.

9. Države članice mogu u bilo kojem trenutku unositi i primjenjivati druge izmjene svojih strateških planova u okviru ZPP-a, osim strateških izmjena iz stavka 2. O tim drugim izmjenama obavješćuju Komisiju prije nego što ih počnu primjenjivati i dodaju ih izmijenjenom strateškom planu u okviru ZPP-a koji se podnosi zajedno sa sljedećim zahtjevom za izmjenu u skladu sa stavkom 2. .

Ako se uvode izmjene koje se odnose na standarde GAEC 1 i 4, države članice dužne su zajamčiti i pokazati da se takvim izmjenama ne ugrožavaju okolišni i klimatski ciljevi povezani s očuvanjem trajnih travnjaka odnosno zaštitom vodotoka od onečišćenja.

Ako Komisija ne uloži prigovor na prijavljene izmjene u roku od 30 radnih dana od podnošenja obavijesti, izmjene proizvode pravne učinke od datuma obavijesti. Komisija ulaže prigovor na prijavljenu izmjenu ako utvrdi da ona nije u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) 2021/2116 te delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju njih.

Prijavljene izmjene na koje je Komisija uložila prigovore ne proizvode pravne učinke i država članica briše ih iz izmijenjenog strateškog plana u okviru ZPP-a podnesenog u skladu s prvim podstavkom ovog stavka. Rashodi koji proizlaze iz tih izmjena nisu prihvatljivi za doprinos iz EPFRR-a ili EFJP-a. Država članica može podnijeti te izmjene Komisiji na odobrenje u zahtjevu za stratešku izmjenu iz stavka 2. Pravila o odobravanju strateških izmjena iz stavaka od 2. do 8. te stavaka 10. i 11. o strateškim izmjenama primjenjuju se *mutatis mutandis* na odobrenje izmjena na koje je Komisija uložila prigovor u skladu s drugim podstavkom ovog stavka. Članak 121. ove Uredbe o izračunu rokova za djelovanja Komisije primjenjuje se *mutatis mutandis* na djelovanja u skladu s ovim stavkom.

10. Komisija odobrava svaku stratešku izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a iz stavka 2. provedbenom odlukom bez primjene postupka odbora iz članka 153.

11. Ne dovodeći u pitanje članak 86., strateške izmjene strateških planova u okviru ZPP-a iz stavka 2. imaju pravni učinak tek nakon što ih odobri Komisija.

12. Ispravci pogrešaka u pisanju ili očitih pogrešaka ili ispravci isključivo uredničke prirode koji ne utječu na provedbu politike i intervencija ne smatraju se zahtjevom za izmjenu ili obaviješću na temelju ovog članka. Države članice obavješćuju Komisiju o takvim ispravcima.”

(30) članak 120. briše se;

(31) u članku 122. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) postupaka i rokova za podnošenje zahtjeva za izmjenu i obavijesti o izmjenama;”;

(32) U članku 124. stavku 4. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) svakom prijedlogu upravljačkog tijela za izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a i, kad je riječ o prijedlogu izmjene strateškog plana u okviru ZPP-a koji se odnosi na EFJP, datum učinka izmjene koju je predložilo upravljačko tijelo u skladu s člankom 119. stavkom 8.”;

(33) članak 134. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Kako bi bilo prihvatljivo, godišnje izvješće o uspješnosti mora sadržavati sve informacije koje se zahtijevaju u stavcima 4., 5., 7. i 10. Ako godišnje izvješće o provedbi nije prihvatljivo, Komisija

o tome izvješćuje države članice o kojima je riječ u roku od 15 radnih dana od njegova podnošenja, a u protivnom se ono smatra prihvatljivim.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Kvantitativne informacije iz stavka 4. uključuju:

(a) realizirana ostvarenja postignuta do kraja prethodne financijske godine;

(b) bruto rashode na kraju financijske godine koji su relevantni za ostvarenja iz točke (a), prije primjene bilo kakvih sankcija ili drugih smanjenja, te za EPFRR, uzimajući u obzir ponovnu dodjelu ukinutih ili vraćenih sredstava na temelju članka 57. Uredbe (EU) 2021/2116;

(c) omjer između bruto rashoda iz točke (b) i relevantnih realiziranih ostvarenja iz točke (a) („realizirani jedinični iznos”);

(d) postignute rezultate i njihovo odstupanje u odnosu na pripadajuće ključne etape koje su utvrđene u skladu s člankom 109. stavkom 1. točkom (a).

Informacije iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) raščlanjuju se po jediničnom iznosu kako je utvrđeno u strateškom planu u okviru ZPP-a u skladu s člankom 111. točkom (h). Za pokazatelje ostvarenja za koje je u Prilogu I. naznačeno da se upotrebljavaju samo za praćenje, uključuju se samo informacije iz prvog podstavka točke (a) ovog stavka.”;

(c) stavak 6. briše se;

(d) u stavku 7. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) eventualne probleme koji utječu na uspješnost strateškog plana u okviru ZPP-a, posebno kad je riječ o odstupanju od ključnih etapa, pružanju obrazloženja iz članka 135. ili, prema potrebi, navođenju razloga i, ako je to relevantno, opisu poduzetih mjera.”;

(e) stavci 8. i 9. brišu se;

(f) u stavku 10. briše se drugi podstavak;

(g) stavak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„13. Komisija može iznijeti opažanja o prihvatljivim godišnjim izvješćima o uspješnosti u roku od mjesec dana od dana kad obavijesti države članice o njihovoj prihvatljivosti. Ako Komisija ne dostavi svoja opažanja u navedenom roku, izvješća se smatraju prihvaćenima. Članak 121. o izračunu rokova za djelovanje Komisije primjenjuje se *mutatis mutandis*.”;

(34) u članku 146. prvi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Potpora koju pružaju države članice u vezi s operacijama obuhvaćenima područjem primjene članka 42. UFEU-a, koja je namijenjena osiguravanju dodatnog financiranja za intervencije u području ruralnog razvoja utvrđene u glavi III. poglavlju IV. ove Uredbe i za intervencije za dodatna krizna plaćanja poljoprivrednicima utvrđena u članku 41.a ove Uredbe za koje je potpora Unije dodijeljena u bilo kojem trenutku u razdoblju strateških planova u okviru ZPP-a, može se primijeniti isključivo ako je u skladu s ovom Uredbom i ako je uključena u Prilog V. strateškim planovima u okviru ZPP-a koje je odobrila Komisija.”;

(35) članak 159. briše se;

(36) prilozi I., II. i III. mijenjaju se u skladu s Prilogom I. ovoj uredbi.

(37) tekst iz Priloga I. ovoj uredbi dodaje se kao Prilog XV.

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/2116

Uredba (EU) 2021/2116 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 9. stavku 3. prvom podstavku, točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) godišnje izvješće o uspješnosti iz članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115, koje pokazuje da su rashodi ostvareni u skladu s člankom 37. ove Uredbe;”;

(2) u članku 10. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) dostavu Komisiji godišnjeg izvješća o uspješnosti iz članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115;”;

(3) u članku 12. stavku 2. prvom podstavku, točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) je li točno izvješće o uspješnosti pokazatelja ostvarenja i izvješće o uspješnosti pokazatelja rezultata za praćenje uspješnosti u višegodišnjem razdoblju iz članka 128. Uredbe (EU) 2021/2115, kojima se dokazuje usklađenost s člankom 37. ove Uredbe;”;

(4) u glavi II. dodaje se sljedeće poglavlje:

„Poglavlje III.

Upravljanje podacima i interoperabilnosti u okviru ZPP-a

Članak 13.a

Tijelo nadležno za upravljanje podacima u okviru ZPP-a

1. Svaka država članica imenuje jedno tijelo odgovorno za poduzimanje ili koordinaciju mjera za postizanje i održavanje nacionalne i prekogranične interoperabilnosti informacijskih sustava koji se upotrebljavaju za provedbu, upravljanje, praćenje i evaluaciju ZPP-a u korist poljoprivrednika i drugih korisnika ZPP-a. Za potrebe ovog članka interoperabilnost znači sposobnost informacijskih sustava za međusobnu interakciju razmjenom podataka elektroničkim putem.

2. Imenovano tijelo ima sljedeće zadaće:

(a) sastavljanje i podnošenje Komisiji Plana na razini države članice za postizanje i održavanje interoperabilnosti (dalje u tekstu „plan”);

(b) koordinaciju provedbe ili, prema odluci države članice, učinkovitu, djelotvornu i pravodobnu provedbu plana;

Države članice obavješćuju Komisiju o imenovanju tijela najkasnije do [...] [OP: u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe].

3. Plan sadržava sljedeće elemente:

(a) procjenu trenutačnog stanja interoperabilnosti iz stavka 1., kao i procjenu sustava digitalne identifikacije i mehanizama za razmjenu podataka koji se trenutačno upotrebljavaju;

(b) utvrđivanje potreba za postizanjem i održavanjem interoperabilnosti iz stavka 1. i osmišljavanje mjera za njihovo rješavanje te vremenski okvir s ključnim etapama i ciljnim vrijednostima za njihovu provedbu;

(c) utvrđivanje mogućih sinergija s drugim inicijativama EU-a i nacionalnim inicijativama za interoperabilnost.

U mjeri u kojoj je to moguće, države članice svoju procjenu potreba i oblikovanje mjera temelje na načelu da se podaci prikupljaju samo jednom i ponovno upotrebljavaju.

4. Države članice Komisiji podnose plan iz stavka 3. najkasnije do 16. rujna 2026.

Komisija ocjenjuje planove država članica i dostavlja im svoje primjedbe na planove najkasnije do 16. studenog 2026. Države članice u najvećoj mjeri uzimaju u obzir primjedbe Komisije i, prema potrebi, revidiranu verziju plana Komisiji podnose do 16. prosinca 2026.

Države članice Komisiji podnose eventualne izmjene svojih planova. Komisija ocjenjuje izmjene plana i svoja opažanja o izmjenama državama članicama dostavlja u roku od dva mjeseca od njihova podnošenja. Države članice u najvećoj mjeri uzimaju u obzir primjedbe Komisije.

5. Definicija iz članka 2. točke (c) ove Uredbe ne primjenjuje se na ovaj članak.”;

(5) u članku 16. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Pričuva se ne upotrebljava za mjere kojima se pruža potpora poljoprivrednicima pogođenima prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima. Međutim, pričuva se može upotrijebiti za mjere za ublažavanje tržišnih poremećaja uzrokovanih prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima, uključujući mjere donesene na temelju članaka 219. i 220. Uredbe (EU) br. 1308/2013.”;

(6) u članku 21. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje članke 53. i 55., Komisija izvršava mjesečna plaćanja za rashode koje su ostvarile akreditirane agencije za plaćanja u referentnom mjesecu.”;

(7) u članku 21. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Međutim, ako se rashodi iz članka 86. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115 ne mogu prijaviti Komisiji u predmetnom mjesecu jer Komisija još nije odobrila izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a u skladu s člankom 119. stavkom 10. te uredbe, ti se rashodi mogu prijaviti u sljedećim mjesecima iste financijske godine ili najkasnije u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji za tu financijsku godinu koja se šalje Komisiji u skladu s člankom 90. stavkom 1. točkom (c) podtočkom iii. ove Uredbe.”;

(8) u članku 32. stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Ne dovodeći u pitanje članke 53. i 55., Komisija izvršava međuplaćanja u roku od 45 dana od knjiženja izjave o rashodima, kojom su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u stavku 6. ovog članka.”;

(9) članak 40. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. briše se;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Provedbeni akti iz stavka 1. ovog članka donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Prije donošenja provedbenih akata iz stavka 1. ovog članka Komisija o svojoj namjeri obavješćuje predmetnu državu članicu i pruža joj mogućnost da dostavi svoje komentare u roku koji nije kraći od 30 dana.”;

(10) u članku 45. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) kad je riječ o rashodima u okviru EFJP-a i EPFRR-a, iznosi na temelju članaka 38. i 55. ove Uredbe i članka 54. Uredbe (EU) br. 1306/2013 primjenjivog u skladu s člankom 104. ove Uredbe i, kad je riječ o rashodima u okviru EFJP-a, iznosi na temelju članaka 53. i 56. ove Uredbe koji se trebaju uplatiti u proračun Unije zajedno s pripadajućim kamatama.”;

(11) u članku 53. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Tim provedbenim aktima obuhvaćeni su cjelovitost, točnost i istinitost podnesene godišnje računovodstvene dokumentacije te se njima ne dovodi u pitanje sadržaj provedbenih akata koji su naknadno doneseni na temelju članka 55.”;

(12) članak 54. briše se;

(13) u članku 57. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Tijela koja provode financijske instrumente nadoknađuju državama članicama programske doprinose koji su zahvaćeni nepravilnostima, zajedno s kamatom i svom drugom dobiti nastalom na temelju tih doprinosa.

Odstupajući od stavka 1., tijela koja provode financijske instrumente ne nadoknađuju državama članicama iznosa iz prvog podstavka ovog stavka ako ta tijela za određenu nepravilnost dokažu da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) nepravilnost je nastala na razini krajnjih primatelja ili, kad je riječ o holding fondu, na razini tijela koja provode posebne fondove ili krajnjih primatelja;

(b) tijela koja provode financijske instrumente izvršila su svoje obveze povezane s programskim doprinosima zahvaćenima nepravilnošću, u skladu s primjenjivim pravom i postupala su s profesionalnom pažnjom, transparentnošću i savjesnošću koje se očekuju od stručnog tijela s iskustvom u području provedbe financijskih instrumenata; i

(c) nije se mogao osigurati povrat iznosa zahvaćenih nepravilnošću neovisno o tome što su tijela koja provode financijske instrumente s dužnom pažnjom primijenila sve primjenjive ugovorne i zakonske mjere.”;

(14) u članku 60. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako je korisnik odabran za provjeru na terenu u vezi sa zahtjevom za potporu ili zahtjevom za plaćanje ili uvjetovanošću u skladu s člankom 83., države članice, u mjeri u kojoj je to moguće i uzimajući u obzir povezane rizike, ne odabiru tog korisnika za naknadnu provjeru i kontrolni uzorak za tu godinu, osim ako okolnosti zahtijevaju drugu kontrolu kako bi se učinkovito zaštitili financijski interesi Unije. Tom se odredbom ne smanjuje razina provjera.”;

(15) u članku 67. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice bilježe i čuvaju sve podatke i dokumentaciju o godišnjim ostvarenjima o kojima se izvješćuje u okviru prijavljenog napretka u ostvarenju ciljnih vrijednosti utvrđenih strateškim planom u okviru ZPP-a, koje se prate u skladu s člankom 128. Uredbe (EU) 2021/2115.”;

(16) u članku 68. stavak 3. briše se;

(17) u članku 69. stavak 6. briše se;

(18) u članku 70. stavak 2. briše se;

(19) umeće se sljedeći članak:

„Članak 70.a

Ocjena kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustava za geoprostorne zahtjeve i sustava za nadzor površina

Države članice svake godine ocjenjuju kvalitetu elemenata iz članaka 68., 69. i 70. u skladu s metodologijom utvrđenom na razini Unije. Ako se pri ocjeni otkriju nedostaci u sustavima, države članice donose odgovarajuće korektivne mjere ili, ako to ne učine, Komisija od njih traži da utvrde akcijski plan u skladu s člankom 42.

Države članice do 15. veljače nakon predmetne kalendarske godine Komisiji podnose izvješće o ocjeni i, prema potrebi, korektivne mjere i raspored njihove provedbe.”;

(20) članak 72. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 72.

Sustav kontrola i kazni

Države članice uspostavljaju sustav kontrola i kazni iz članka 66. stavka 1. točke (e). Države članice preko agencija za plaćanja ili tijela koja su ovlastile da djeluju u njihovo ime provode godišnje administrativne provjere zahtjeva za potporu i zahtjeva za plaćanje kako bi provjerile zakonitost i pravilnost u skladu s člankom 59. stavkom 1. točkom (a). Te se provjere dopunjuju provjerama na terenu, koje se mogu provoditi daljinski uz upotrebu tehnologije.

Međutim, države članice mogu odlučiti da neće provoditi provjere na terenu ako se uvjeti prihvatljivosti intervencija prate u okviru sustava za nadzor površina iz članka 70.”;

(21) u članku 74. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) pravilima o ocjeni kvalitete iz članka 70.”;

(22) članak 75. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 75.

Provedbene ovlasti koje se odnose na članke od 68. do 70.a

Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:

(a) obliku, sadržaju i načinu dostavljanja ili stavljanja Komisiji na raspolaganje:

i. izvješća o ocjeni kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustava za geoprostorne zahtjeve i sustava za nadzor površina;

ii. korektivnih mjera iz članka 70.a;

(b) osnovnim obilježjima sustava zahtjeva za potporu u okviru članka 69. i sustava za nadzor površina iz članka 70. i pravilima koja se na njih odnose, uključujući parametre za postupno povećanje broja intervencija u okviru sustava za nadzor površina.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.”;

(23) članak 83. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) korisnici koji primaju izravna plaćanja na temelju glave III. poglavlja II. Uredbe (EU) 2021/2115, osim za plaćanja iz članka 41.a te uredbe.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Odstupajući od stavka 1., sustav kontrola za uvjetovanost ne primjenjuje se na korisnike plaćanja iz članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115.”;

(c) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Korisnici navedeni u stavku 1. ovog članka izuzimaju se od kontrola u okviru sustava uspostavljenog u skladu s tim stavkom ako površina prihvatljiva za plaćanja i potporu iz tog stavka, kako je prijavljena u geoprostornom zahtjevu iz članka 69. stavka 1., ne prelazi 10 hektara.

3. Države članice za osiguravanje sukladnosti s pravilima o uvjetovanosti mogu upotrebljavati svoje postojeće sustave kontrola i strukture upravljanja.

Ti sustavi moraju biti kompatibilni sa sustavima kontrola iz stavka 1.”;

(d) stavak 4. briše se;

(e) stavak 6. mijenja se kako slijedi:

i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„6. Kako bi ispunile svoje obveze kontrole iz stavaka 1. do 3., države članice:”;

ii. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) utvrđuje kontrolni uzorak za kontrole na terenu iz točke (a) koje se provode svake godine na temelju godišnje analize rizika koja uključuje nasumičnu komponentu i obuhvaća najmanje 1 % korisnika navedenih u stavku 1. ovog članka. Ako u skladu s člankom 60. stavkom 1. trećim podstavkom država članica ne odabere korisnika za uzorak za provjeru ili kontrolu, ona je dužna jamčiti da se poštuje minimalna stopa kontrole.”;

(24) članak 84. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Odstupajući od stavka 1., sustav administrativnih kazni za uvjetovanost ne primjenjuje se na korisnike plaćanja iz članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Korisnici navedeni u članku 83. stavku 1. izuzimaju se od kazni iz stavka 1. ovog članka ako površina prihvatljiva za plaćanja i potpora iz članka 83. stavka 1., kako je prijavljena u geoprostornom zahtjevu iz članka 69. stavka 1., ne prelazi 10 hektara.”;

(25) članak 102. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 11. stavka 1., članka 17. stavka 5., članka 23. stavka 2., članka 38. stavka 2., članka 40. stavka 3., članka 41. stavka 3., članka 44. stavaka 4. i 5., članka 47. stavka 1., članka 52. stavka 1., članka 55. stavka 6., članka 60. stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 74., članka 76. stavka 2., članka 85. stavka 7., članka 89. stavka 2., članka 94. stavaka 5. i 6., članka 95. stavka 2. te članka 105. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od sedam godina počevši od 7. prosinca 2021. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od sedam godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 11. stavka 1., članka 17. stavka 5., članka 23. stavka 2., članka 38. stavka 2., članka 40. stavka 3., članka 41. stavka 3., članka 44. stavaka 4. i 5., članka 47. stavka 1., članka 52. stavka 1., članka 55. stavka 6., članka 60. stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 74., članka 76. stavka 2., članka 85. stavka 7., članka 89. stavka 2., članka 94. stavaka 5. i 6., članka 95. stavka 2. te članka 105. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Delegirani akt donesen na temelju članka 11. stavka 1., članka 17. stavka 5., članka 23. stavka 2., članka 38. stavka 2., članka 40. stavka 3., članka 41. stavka 3., članka 44. stavaka 4. i 5., članka 47. stavka 1., članka 52. stavka 1., članka 55. stavka 6., članka 60. stavka 3., članka 64.

stavka 3., članka 74., članka 76. stavka 2., članka 85. stavka 7., članka 89. stavka 2., članka 94. stavaka 5. i 6., članka 95. stavka 2. te članka 105. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

(26) u članku 103. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

Za potrebe članaka 11., 12., 17., 18., 23., 26., 32., od 39. do 44., 47., od 51. do 53., 55., 58., 59., 60., 64., 75., 82., 92., 95. i 100. o pitanjima koja se odnose na intervencije u obliku izravnih plaćanja, intervencije u određenim sektorima, intervencije za ruralni razvoj te na zajedničku organizaciju tržišta, Komisiji pomažu Odbor za poljoprivredne fondove, Odbor za zajedničku poljoprivrednu politiku osnovan Uredbom (EU) 2021/2115 odnosno Odbor za zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda osnovan Uredbom (EU) br. 1308/2013.”

Članak 3.

Prijelazne odredbe i mjere

1. Odobrenja zahtjeva za izmjenu strateških planova u okviru ZPP-a podnesenih Komisiji prije stupanja na snagu ove Uredbe uređena su člankom 119. Uredbe (EU) 2021/2115, kako se primjenjuje u trenutku podnošenja tih zahtjeva.
2. Izmjene strateških planova u okviru ZPP-a o kojima je Komisija obaviještena u skladu s člankom 119. stavkom 9. Uredbe (EU) 2021/2115, ali ih nije odobrila prije stupanja na snagu ove Uredbe, uključuju se u sljedeći zahtjev za stratešku izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a podnesen u skladu s člankom 119. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/2115, kako je izmijenjena ovom Uredbom.

Članak 4.

Stupanje na snagu i primjena

Ova uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
Međutim, članak 2. točka 5. primjenjuje se od 16. listopada 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

**IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG
PRIJEDLOGA**

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE	3
1,1.	Naslov prijedloga/inicijative	3
1,2.	Predmetna područja politike	3
1,3.	Ciljevi.....	3
1.3.1.	Opći ciljevi.....	3
1.3.2.	Specifični ciljevi	3
1.3.3.	Očekivani rezultati i učinak	3
1.3.4.	Pokazatelji uspješnosti	3
1,4.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	4
1,5.	Obrazloženje prijedloga/inicijative	4
1.5.1.	Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative	4
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.	4
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	4
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	5
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	5
1.6.	Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka	6
1.7.	Planirani načini izvršenja proračuna	6
2.	MJERE UPRAVLJANJA	8
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja	8
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole	8
2.2.1.	Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole.....	8
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje	8
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)	8
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti	9
3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE	10

3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	10
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva.....	12
3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje.....	12
3.2.1.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna.....	12
3.2.1.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	17
3.2.2.	Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje	22
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva.....	24
3.2.3.1.	Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna.....	24
3.2.3.2.	Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda	24
3.2.3.3.	Ukupna odobrena sredstva.....	24
3.2.4.	Procijenjene potrebe za ljudskim resursima	25
3.2.4.1.	Financirano iz izglasanog proračuna	25
3.2.4.2.	Financirano iz vanjskih namjenskih prihoda	26
3.2.4.3.	Ukupne potrebe za ljudskim resursima.....	26
3.2.5.	Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom	28
3.2.6.	Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	28
3.2.7.	Doprinos trećih strana	28
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode	29
4.	DIGITALNI ASPEKTI.....	29
4.1.	Zahtjevi relevantni za digitalizaciju.....	30
4.2.	Podaci.....	30
4.3.	Digitalna rješenja	31
4.4.	Procjena interoperabilnosti	31
4.5.	Mjere za potporu digitalnoj provedbi	32

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115 u pogledu sustava uvjetovanosti, vrsta intervencija u obliku izravnih plaćanja, vrsta intervencija u određenim sektorima i području ruralnog razvoja te godišnjih izvješća o uspješnosti i Uredbe (EU) 2021/2116 u pogledu upravljanja podacima i interoperabilnosti, suspenzija plaćanja povezanih s godišnjim poravnanjem s obzirom na uspješnost te kontrola i kazni

1.2. Predmetna područja politike

Klaster programa 8. Poljoprivredna i pomorska politika u okviru naslova 3. višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za 2021.–2027. Prirodni resursi i okoliš

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Kako bi se otklonili izazovi s kojima se trenutačno suočava europski poljoprivredni sektor, opći je cilj ovog prijedloga pojednostavniti zakonodavstvo i provedbu strateških planova u okviru ZPP-a, čime se doprinosi smanjenju administrativnog opterećenja i povećanju konkurentnosti.

1.3.2. Specifični ciljevi

Specifični cilj br.

Inicijativom se nastoji pojednostavniti zakonodavstvo o strateškim planovima u okviru ZPP-a i njihova provedba kako bi se:

- bolje prepoznale različite situacije na poljoprivrednim gospodarstvima,
- bolje osposobili poljoprivrednici kao poduzetnici,
- poboljšala konkurentnost
- i državama članicama omogućila veća fleksibilnost u upravljanju planovima.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Naveći očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Inicijativa bi poljoprivrednicima trebala olakšati podnošenje zahtjeva i provedbu programa potpore iz strateških planova u okviru ZPP-a kojima se nastoji povećati njihova održivost i konkurentnost:

- izbjegavanjem dvostrukih obveza,
- smanjenjem pritiska povezanog s kontrolama smanjenjem broja posjeta poljoprivrednim gospodarstvima na terenu koje nacionalna tijela moraju obaviti,
- pojednostavnjenjem postupaka podnošenja zahtjeva,
- povećanjem fleksibilnosti za poljoprivrednike u upravljanju svojim zemljištem,

- omogućivanjem bolje naknade poljoprivrednicima za nastale troškove i gubitak prihoda povezane s provedbom određenih obveza,
- proširenjem i boljim usmjeravanjem mogućnosti financiranja za npr. pčelare ili stočare,
- primjenjivanjem prilagođenije metode izračuna gubitaka za određene skupine poljoprivrednika ili područja s određenim potrebama koja sudjeluju u upravljanju rizicima,
- pružanjem veće potpore poljoprivrednicima koji trpe gubitke zbog prirodnih katastrofa ili nepovoljnih klimatskih prilika,
- proširenjem mogućnosti podnošenja zahtjeva za jednokratnu potporu dohotku i jednokratnu potporu poslovnom razvoju malih poljoprivrednika,
- pojednostavnjenjem provedbe ulaganja većom primjenom standardnih mogućnosti obračuna troškova.

1.3.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Predlažu se novi pokazatelji za izmijenjene ili nove intervencije. Osim toga, za mjerenje uspješnosti upotrebljavaju se postojeći pokazatelji

1.4. **Prijedlog/inicijativa odnosi se na:**

- ✳ novo djelovanje
- ☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja³⁴
- ☐ produženje postojećeg djelovanja
- ☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.5. **Obrazloženje prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative*

Nadovezujući se na viziju najavljenju u programu rada Komisije, inicijativom se nastoje unijeti izmjene koje će države članice i poljoprivrednici primjenjivati od 2026.

1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a” je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Zbog prekogranične i globalne prirode ključnih izazova s kojima se suočava poljoprivreda EU-a potreban je zajednički odgovor na razini EU-a kojim će se osigurati funkcioniranje jedinstvenog tržišta i jednaki uvjeti za sve koji su već uspostavljeni zajedničkom poljoprivrednom politikom. U skladu s tim, inicijativom se mijenja zakonodavstvo EU-a kojim se uređuje provedba intervencija koje se financiraju iz fondova EU-a u državama članicama.

³⁴ U smislu članka 58. stavka 2. točke (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Inicijativa za pojednostavnjenje koja se provodila prošle godine dovela je do znatnog smanjenja administrativnog opterećenja. Ova se inicijativa temelji na iskustvu provedbe prošlogodišnje inicijative. Pojednosti se nalaze u obrazloženju koje je priloženo ovom prijedlogu.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Inicijativa je u skladu s VFO-om.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Svi povezani rashodi ostat će u okviru gornje granice Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP).

1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka

☐ **Ograničeno trajanje**

- ☐ na snazi od [DD. MM.] GGGG. do [DD. MM.] GGGG.
- ☐ financijski učinak od GGGG. do GGGG. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od GGGG. do GGGG. za odobrena sredstva za plaćanje

☒ **Neograničeno trajanje**

- Početna provedba od GGGG. do GGGG.,
- nakon koje slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

☐ **Izravno upravljanje** Komisije

- ☐ preko njezinih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ preko izvršnih agencija

☒ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one imenovale
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu
- ☐ tijelima osnovanima u državi članici koja su uređena privatnim pravom države članice ili pravom Unije i ispunjavaju uvjete da im se u skladu sa sektorskim pravilima povjeri izvršavanje sredstava Unije ili proračunskih jamstava, ako su ta tijela pod nadzorom tijela javnog prava ili tijela uređenih privatnim pravom koja pružaju javne usluge i ta su im nadzorna tijela dala odgovarajuća financijska jamstva u obliku solidarne odgovornosti ili jednakovrijedna financijska jamstva, koja za svako djelovanje mogu biti ograničena na najviši iznos potpore Unije.

Primjedbe

Nije primjenjivo.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Inicijativa se temelji na postojećim pravilima o praćenju i izvješćivanju za strateške planove u okviru ZPP-a.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Inicijativa se temelji na postojećim sustavima upravljanja i kontrole za strateške planove u okviru ZPP-a.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje*

Inicijativa se temelji na postojećim pravilima o praćenju i izvješćivanju za strateške planove u okviru ZPP-a te ih pojednostavnjuje.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Inicijativa se temelji na postojećim pravilima kontrole za strateške planove u okviru ZPP-a.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Inicijativa se temelji na postojećim pravilima za strateške planove u okviru ZPP-a kojima se nastoje spriječiti prijevare i nepravilnosti.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

Prijedlog će imati učinak na proračun zbog izmjene članka 52. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115, čime će se olakšati povećanje financijske pomoći Unije za sektorske intervencije u sektoru voća i povrća.

Financijska pomoć Unije organizacijama proizvođača u sektoru voća i povrća koju države članice odobre za provedbu operativnih programa ograničena je na određeni postotak (od 4,1 % do 5,5 %, ovisno o vrsti korisnika i ciljevima koji se nastoje postići) vrijednosti proizvodnje tih organizacija proizvođača stavljene na tržište. Predložena izmjena članka 52. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115 podrazumijeva moguće povećanje tih ograničenja za 0,5 postotnih bodova za intervencije u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti. Rashodi se mogu povećati ovisno o odabiru organizacije proizvođača. S obzirom na to da će se od 2026. svi operativni programi provoditi u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a i na temelju izvršenja sektora u financijskoj godini 2024. (1,15 milijardi EUR), procijenjeni godišnji dodatni rashodi iznose 5,75 milijuna EUR (1,15 milijardi EUR x 0,05). Kako bi iskoristile moguće povećanje, organizacije proizvođača morat će izmijeniti svoje operativne programe, što znači da financijski učinak utječe na 2026. i 2027. Svi povezani rashodi ostat će u okviru gornje granice Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP).

Nadalje, prijedlog ima nemjerljivi učinak na proračun koji proizlazi iz izmjene članka 16. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116. Predloženom izmjenom te odredbe iz financiranja u okviru pričuve za poljoprivredu isključuju se mjere kojima se pruža potpora poljoprivrednicima pogođenima prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama ili katastrofalnim događajima. Prijedlogom se ne mijenja ukupni iznos pričuve. Međutim, odredba bi mogla dovesti do nižih rashoda u okviru pričuve ako se ne upotrebljavaju za mjere protiv tržišnih poremećaja (članak 219. Uredbe (EU) br. 1308/2013), mjere koje se odnose na bolesti životinja i nametnike bilja te gubitak povjerenja potrošača (članak 220. Uredbe (EU) br. 1308/2013), druge mjere za rješavanje posebnih problema (članak 221. Uredbe (EU) br. 1308/2013) ili sporazume i odluke u razdoblju ozbiljne neravnoteže tržišta (članak 222. Uredbe (EU) br. 1308/2013) (potonji prijedlog moraju donijeti Europski parlament i Vijeće te o mora stupiti na snagu (Komisijin prijedlog izmjene Uredbe (EU) br. 1308/2013 (COM(2024) 577 final). Budući da se ne može unaprijed predvidjeti koje će iznimne okolnosti biti prihvatljive za potporu u obliku izvanrednih mjera, taj se učinak na proračun ne može kvantificirati. Predložena izmjena mogla bi imati učinak (ako predložene izmjene dotad stupe na snagu) najranije 16. listopada 2025., odnosno u financijskoj godini 2026., s obzirom na to da su za sektore pogođene nepovoljnim klimatskim prilikama i prirodnim katastrofama sredstva već dodijeljena u okviru pričuve za 2025. Svi povezani rashodi ostat će u okviru gornje granice Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP).

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnj	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos
--------------------	--------------------	---------------	----------

eg financijsko g okvira	Broj	Dif./nedif. ³⁵	zemalja EFTA-e ³⁶	zemalja kandidatkin ja i potencijalni h kandidata ³⁷	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
3	08.02.01 Pričuva za poljoprivredu	nedif.	NE	NE	NE	NE
3	08.02.02.01 Sektor voća i povrća	nedif.	NE	NE	NE	NE
3	08.02.04.01 Osnovna potpora dohotku za održivost	nedif.	/NE	/NE	/NE	DA/NE
3	08.02.04.02 Dodatna preraspodijeljena potpora dohotku za održivost	/nedif.	NE	NE	NE	NE
3	08.02.04.03 Dodatna potpora dohotku za mlade poljoprivrednike	nedif.	NE	NE	NE	NE
3	08.02.04.04 Sheme za klimu i okoliš	nedif.	NE	NE	NE	NE
3	08.02.04.05 Proizvodno vezana potpora dohotku	nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja i potencijalni h kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
3	08.02.04.07 Dodatna krizna plaćanja	nedif.	NE	NE	NE	NE

³⁵ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

³⁶ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

³⁷ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

u milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira			Broj						
Glavna uprava: <AGRI>					Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
					2024.	2025.	2026.	2027.	
Odobrena sredstva za poslovanje									
08.02.02.01 Sektor voća i povrća	Obveze	(1a)			5,750	5,750	11,500		
	Plaćanja	(2a)			5,750	5,750	11,500		
	Obveze	(1b)					0,000		
	Plaćanja	(2b)					0,000		
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ³⁸									
Proračunska linija			(3)					0,000	
UKUPNA odobrena sredstva za GU <AGRI>		Obveze	=1a+1b+3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500	
		Plaćanja	=2a+2b+3	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500	
			Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO VFO 2021. – 2027.		
			2024.	2025.	2026.	2027.			
UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500		
	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500		

³⁸ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <3> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Plaćanja	=5+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Plaćanja	(5)	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNA odobrena sredstva iz naslova 1. – 6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
	Plaćanja	=5+6	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

u milijunima EUR (na tri decimale)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPNO VFO 2021. – 2027.
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 7.	Obveze	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	0,000	0,000	5,750	5,750	11,500

3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije)

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Navesti ciljeve i ostvarenja ↓			Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti odjeljak 1.6.)						UKUPNA	
	OSTVARENJA																	
	Vrsta ³⁹	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1 ⁴⁰ ...																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 1																		
SPECIFIČNI CILJ br. 2...																		
– Ostvarenje																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																		
UKUPNO																		

³⁹ Ostvarenja se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica).

⁴⁰ Kako je opisan u odjeljku 1.3.2. „Specifični ciljevi”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☒ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina	Godina	Godina	Godina	UKUPNO 2021. – 2027.
	2024.	2025.	2026.	2027.	
NASLOV 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj za NASLOV 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Izvan NASLOVA 7.					
Ljudski resursi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostali administrativni rashodi	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

- ☒ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV)⁴¹

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
•Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)					
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)		0	0	0	0
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)		0	0	0	0
01 01 01 01 (Neizravno istraživanje)		0	0	0	0
01 01 01 11 (Izravno istraživanje)		0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)		0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)					
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)		0	0	0	0
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)		0	0	0	0
Linija za administrativnu potporu	– u sjedištu	0	0	0	0
	– u delegacijama EU-a	0	0	0	0

⁴¹ Ispod tablice navedite koliko je EPRV-a od navedenog broja već raspoređeno za upravljanje djelovanjem i/ili se može preraspodijeliti unutar vaše glavne uprave i koje su vaše neto potrebe.

[XX 01 YY YY]					
01 01 01 02 (UO, UNS – neizravno istraživanje)	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (UO, UNS – izravno istraživanje)	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 7.	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 7.	0	0	0	0	0
UKUPNO	0	0	0	0	0

S obzirom na općenito veliko opterećenje u okviru naslova 7. u smislu osoblja i razine odobrenih sredstava, potrebe za ljudskim resursima pokrit će osoblje GU-a kojem je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar GU-a ili drugih službi Komisije.

Osoblje potrebno za provedbu prijedloga (EPRV):

	Sadašnje osoblje službi Komisije	Dodatno osoblje*		
		Financira se u okviru naslova 7. ili istraživanja	Financira se iz linije BA	Financira se iz naknada
Radna mjesta prema planu radnih mjesta			Nije primjenjivo.	
Vanjsko osoblje (UO, UNS, UsO)				

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	
Vanjsko osoblje	

3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom

UKUPNA odobrena sredstva za IT i digitalnu tehnologiju	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	UKUPN O VFO 2021. – 2027.
NASLOV 7.					
Rashodi za informacijsku tehnologiju (institucijski)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj za NASLOV 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Izvan NASLOVA 7.					
Rashodi za informacijsku tehnologiju za operativne programe u okviru određene politike	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Međuzbroj izvan NASLOVA 7.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UKUPNO	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Prijedlog/inicijativa:

- ☒ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).
- ☐ zahtijeva primjenu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.
- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

3.2.7. Doprinos trećih strana

Prijedlog/inicijativa:

- ☒ nije predviđeno sudjelovanje trećih strana u financiranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u financiranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju					
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva					

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - ☐ navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

u milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁴²			
		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.
Članak					

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

--

⁴²

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), moraju se navesti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % za troškove naplate.

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Prijedlog **ne uključuje zahtjeve relevantne za digitalizaciju** jer je ukidanje godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost dovelo do brisanja povezanih obveza izvješćivanja bez novih zahtjeva kad je riječ o protoku podataka. Međutim, to pojednostavnjenje nije izravna posljedica pojednostavnjenja obveza izvješćivanja upotrebom digitalnih alata, već je posljedica brisanja godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost. Iako države članice upotrebljavaju digitalne tehnologije za provedbu ZPP-a, predložene izmjene obveza izvješćivanja nisu povezane s tim digitalnim tehnologijama.

S obzirom na načelo „digitalizacija kao standard”, kojim se prednost daje primjeni digitalnih rješenja za pružanje javnih usluga, u Uredbu (EU) 2021/2116 uvodi se novi članak, odnosno članak 13.a, kako bi se procijenilo trenutačno stanje interoperabilnosti informacijskih sustava za provedbu, praćenje i evaluaciju ZPP-a na nacionalnoj i prekograničnoj razini. Tim novim člankom dodatno će se poboljšati digitalizacija javnih usluga, čime će se osigurati neometan protok podataka i otpornost politika na buduće promjene. Prijedlog je stoga usklađen s načelom „digitalizacija kao standard”, kojim se promiče upotreba digitalnih tehnologija kako bi se poboljšala učinkovitost, djelotvornost i dostupnost javnih usluga. Poboljšat će se i buduća provedba načela „samo jednom”. Konkretno, upućivanje u predloženom članku 13.a na sustave digitalne identifikacije koji se upotrebljavaju u podacima i informacijskim sustavima za provedbu, praćenje i evaluaciju ZPP-a tijelima država članica daje naznake o tome kako u sustavima s jedinstvenim identifikatorima jednom prikupiti podatke i upotrebljavati ih više puta.

4.2. Podaci

Nije primjenjivo.

Usklađivanje s europskom strategijom za podatke

Nije primjenjivo.

Usklađivanje s načelom „samo jednom”

Poticanje provedbe načela „samo jednom” jedan je od glavnih razloga za uvođenje zahtjeva u predloženom članku 13.a Uredbe (EU) 2021/2116. Upućivanje na sustave digitalne identifikacije tijelima država članica daje konkretne naznake o tome kako u uspostavljenim sustavima s jedinstvenim identifikatorima jednom prikupiti i više puta upotrebljavati podatke.

Objasnite kako su novostvoreni podaci vidljivi, dostupni, interoperabilni i ponovno upotrebljivi te kako ispunjavaju standarde visoke kvalitete.

Nije primjenjivo jer članak 2. stavak 3. uključuje posebne vrste podataka.

4.3. Digitalna rješenja

Nije primjenjivo jer se zahtjevima ne propisuje posebno rješenje. Međutim, države članice u svojoj procjeni razmatraju usklađenost s Uredbom (EU) br. 910/2014, među ostalim kad Nije primjenjivo jer se zahtjevima ne propisuje posebno rješenje. Međutim, države članice trebale bi u okviru svojeg plana procijeniti aspekte interoperabilnosti, uključujući Nije primjenjivo menziju.

4.4. Procjena

4.5. Mjere z